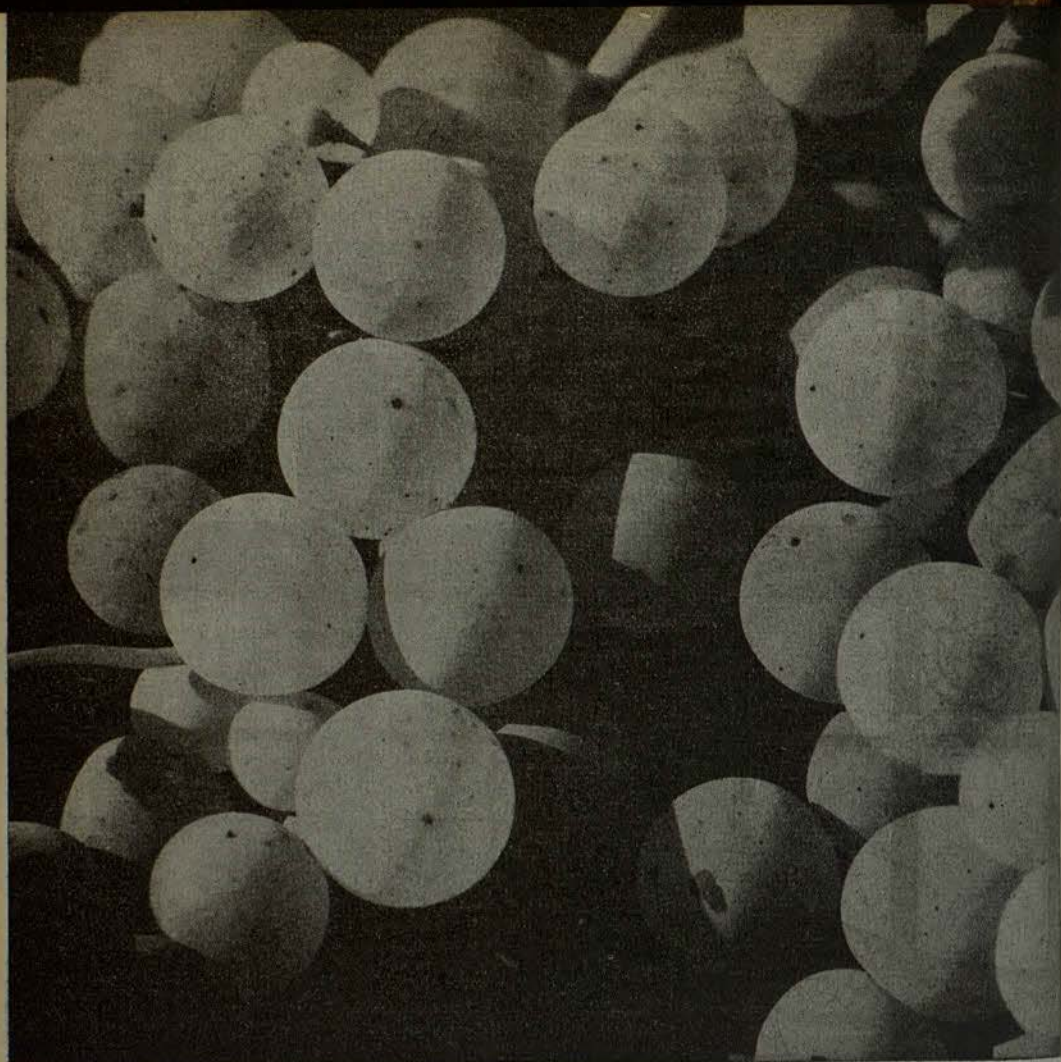

GUIA MUSICAL

1966-67

3-4

Como un signo preciosísimo
consagrado por el uso del tiempo

beber

beber

Practicar el apogeo del vino
es inventar un idioma
que se afirma en una
modulación vocálica significativa:

Olivella

es un lenguaje que excluye
cualquier otra modulación vocálica

nos transmite símbolos útiles
de intención humana

Pacto, Rito, Juramento, Palabra,
Ofrenda, Hospitalidad.

Francisco Olivella
Vilafranca del Panadés

L'Orfeo Català en el seu 75^è aniversari

Són rars els pobles que amb una forta tradició cultural, comptin, a més, amb institucions definidores de cada etapa de la seva evolució i dotades, per tant, d'una especial significació representativa de les seves inquietuds espirituals transcendents.

En el curs dels anys hem assistit al naufragi o a la decapitació de moltes institucions representatives de les més cares realitats socials i culturals. És per això que volem destacar la importància que té per al nostre univers espiritual el fet que una institució — en aquest cas, l'Orfeo Català — tan representativa d'un sector de la nostra cultura, hagi assolit 75 anys de vida i de realitzacions positives; que la iHusionada aventura que emprenien els mestres Lluís Millet i Amadeu Vives hagi sobreviscut amb empenta i vigor enmig de tantes calamitats, obstruccions i adversitats.

Cal, però, no perdre de vista, que sobreviure és només, de vegades, el símbol espectral, que com una pantalla, amaga una forma de vida vegetativa. En la nostra circumstància actual, haver sobreviscut representa molt més: significa haver lluitat per existir, per no quedar esborrat del mapa de les idees i així, l'Orfeo ha sobreviscut, no ja com a formació coral (element visible extern), sinó com a entitat aglutinadora d'un pensament que, essent fonamentalment musical, empara a més en el seu programa un dilatadíssim camp cultural on tenen cabuda totes les especialitats i variants del pensament.

El lluminós historial de l'Orfeo a través de tants anys de presència activa en la vida de Catalunya, ens pot fer caure en el miratge d'una excessiva idealització del seu present, o també de tenir un optimisme inconscient per al seu futur. Creiem que cal recordar sempre el que diu Malraux: la cultura no s'hereta: cal conquerir-la.

Ahir, — en aquell gloriós ahir — a través de l'Orfeo, cristallitzà el més granat de la nostra incipient cultura musical contemporània, gràcies al poder acollidor de la seva cordial empresa. Avui, l'Orfeo, cremat en la lluita, però madur per formació, pot abocar-se — ha de fer-ho — a la conquesta del futur, i per futur hem d'entendre guanyar i representar les noves premisses que l'expressió actual imposa a la nostra societat. És la prova que li imposa la seva pròpia obra i és també la imperiosa obligació que té, per a continuar al cap de 75 anys, donant fe de joventut que vol dir d'autèntica vitalitat.

MANUEL VALLS

LLUIS M.ª MILLET

A l'Orfeó Català hom pot escoltar música tothora. De vegades, ja treballada, o gairebé, en els assaigs generals; d'altres, ja del tot perfeccionada. I, a les tardes, després de les sis, podem escoltar-hi els petits cantaires, futurs elements del cor, que aprenen les primeres lliçons de solfeig.

Aquest vespre, mentre esperem el mestre Millet, ens acompanyen un grup de mares que tot fent tertúlia, assegudes als bancs del vestíbul de l'Orfeó, esperen la sortida de llurs fills.

Arriba el mestre Millet i ens rep amablement, disposat a donar-nos una estona de conversa...

— Mestre: Quantes vegades ha interpretat «Les Estacions», l'Orfeó Català?

— Al llarg dels setanta-cinc anys d'existència de l'Orfeó, han estat interpretades diverses vegades. Jo, particularment, les he dirigides dues vegades, abans d'aquesta. I, en alguna ocasió, fraccionades: la Tardor, l'Hivern...

— Representa molta dificultat preparar una obra d'aquesta envergadura, mestre?

— Dificultats...! Cada vegada que ha calgut assajar-la ha estat com si es preparés per primera vegada. L'interval d'anys que va d'una audició a l'altra fa que, moltes vegades, la renovació de cantaires sigui notable. A més, però, encara que no fos així, caldria que l'obra fos treballada de cap i de nou.

— ¿Hi ha molt d'interès a entrar a formar part de la gran família dels orfeonistes de la casa?

— Sí, veritablement rebem moltes sollicituds. Però, ser cantaire vol dir sacrificar-se; i això, no tothom està disposat a fer-ho.

L'eufòria, davant les exigències de la feina, desapareix. A més, són indispensables uns coneixements musicals una mica amplis, per a ser membre de l'Orfeó.

— Els setanta-cinc anys d'edat de l'Orfeó, què són per a vostè, mestre?

— Naturalment, un motiu de joia i de satisfacció.

— Aquesta diguem-ne herència que vostè ha fet créixer en qualitat, si això és possible, d'ençà de la seva primera actuació com a Director, ¿li sembla convenient que continuï «en família»?

— Si hi ha aptituds, amor a l'obra que l'Orfeó Català representa i oportunitat, sí.

— Creu que aquesta obra anirà endavant, sense decaure, mestre?

— Almenys, tots els nostres esforços van encaminats a aquesta finalitat. Si per cas no es fes possible, no seria pas per culpa nostra, sinó dels altres...

La seva mirada penetrant i escrutadora no ens ha deixat mentre parlàvem. Les seves respostes són directes i precises, com el seu esguard. Res no li passa per alt, del que comentem i anotem. Aquesta meticulositat en l'observació dels detalls ens confirma la seguretat que ja tenim en la precisió de la seva tasca de Director.

El timó està en bones mans. La ferma tradició coral de l'Orfeó Català, no és pas fàcil que trontolli...

M.ª TERESA GIMÉNEZ

ai-
de
ori-

res
de

de

des
en

rés,
es,
que

de

se;

ans

os-
hui

no

ves
que
la

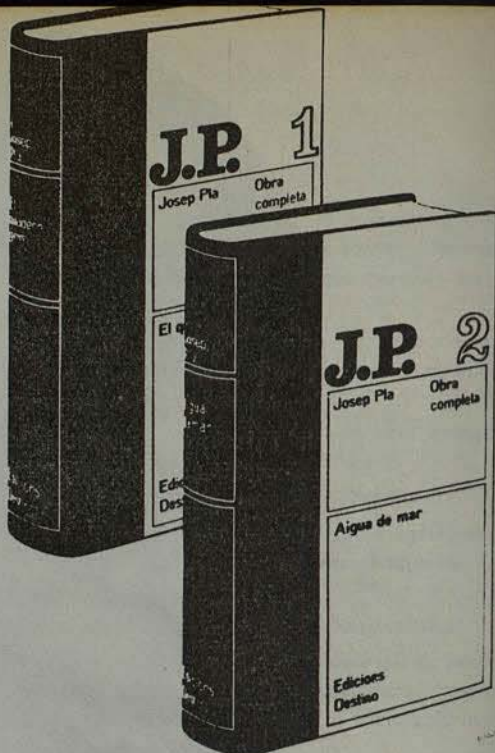
pas

Obra completa de JOSEP PLA

J.P.

El gran escriptor
que ha fet
del català un
idioma universal

1

EL QUADERN GRIS Pròleg de Joan Fuster

Un dietari de joventut del gran escriptor en la major part inèdit, sobre el món familiar de Palafrugell i dels anys d'estudiant a Girona i a Barcelona 850 pàgs.

2

AIGUA DE MAR

Llibre que recull tot el que Pla ha escrit sobre el mar, amb més de dues-centes pàgines inèdites 650 pàgs.

Retalli avui mateix aquest cupó i envia'l a:

ANCORA Y DELFIN - Av. Glm. Franco, 564. - Barcelona-11

- ☐ Desitjo rebre més informació de l'O. C. Josep Pla
- ☐ Enviïnt-me las condicions de SUBSCRIPTOR PREFERENT per a adquirir el sis primers volums de l'O. C. Josep Pla

Senyor

Professió

Adreça

Població

Volums encuadernats en pell.

EDICIONS DESTINO

Tallers, 62. - Tel. 231 76 05 - BARCELONA-1

LAS "CANTATAS DE LA GRATITUD" DE HAYDN

Doce Misas, un Te Deum, un monumental Stabat Mater, con orquesta y órgano, tres oratorios y «Las siete palabras de Cristo», constituyen el corpus de la producción religiosa de Haydn. De este catálogo, no obstante, solamente los oratorios «El regreso de Tobías», escrito en 1775, inmerso todavía en las formas italianas, «Die Schöpfung» («La Creación»), compuesto entre 1795 y 1798 sobre un texto que debía musicar Haendel, y «Jahreszeiten» («Las Estaciones»), con literatura de Van Swieten, inspirado en un poema de Thompson, y estrenado en 1801, alcanzan hoy los honores de interpretaciones más o menos asiduas, especialmente los dos últimos, caracterizados por una nueva concepción expresiva y una más espontánea variedad descriptiva y sentimental del lenguaje vocal e instrumental.

Quizá por un afán generalizador se ha dado en llamar oratorios a «La Creación» y a «Las Estaciones», cuando en realidad no son sino cantatas profanas o «Cantatas de la Gratitud», género muy en boga en la época de Haydn. Generalmente se interpretaban ante los reyes, excelencias o emi-nencias, con un público escogido y el compositor de palacio sentado al clavi-cémbalo. Ni «La Creación» ni «Las Estaciones» están informadas directamente por el sentimiento religioso; en todo caso solamente lo rozan. Y si bien se analiza, el arte del desarrollo sinfónico de estas obras se basta a sí mismo, independientemente de la finalidad del texto puesto en música. En «Las Estaciones» hay más alegría e incluso mayor efecto decorativo, y en realidad

sólo conserva de la forma oratorio la estructura, mientras que el carácter de la acción y el color descriptivo de la música las asemejan más bien a una cantata profana de ambiente bucólico, elegantemente expresado, eso sí, porque si hay algo que no ofrezca dudas en la gran partitura de Haydn es la belleza de la inspiración, la fluidez de la línea melódica y el lirismo noble.

A pesar de todo se ha querido ver un principio religioso en la afable y persuasiva música de «Las Estaciones», pero no será necesario profundizar mucho en esta obra para darnos cuenta que la idea filosófica cede en favor de la potencia de la música, formalmente clásica, pero diversa, encantadora por sus referencias campestres y sus calidades imitativas; deliciosa y sugestiva por el aspecto cordial de las arias, dúos y recitativos que los personajes del poema alternan con los maravillosos corales. La partitura de «Las Estaciones» es ajena al bien o al mal; es simplemente una música serena, penetrantemente espontánea, de una hermosura inmaculada, gratamente pintoresca en las escenas de la vendimia o de la caza, grandiosa sin énfasis en la fuga final, donde se alaba al Altísimo y se le agradecen sus dones. En esta composición todo es claro y sensible, ingenuo y conmovedor, con un sentido humano comunicativo.

El texto utilizado para esta cantata es una poesía de Thompson, de escasa calidad, por lo que el gran mérito de Haydn estriba en haber logrado un ambiente y un clima subjetivos donde la Naturaleza es cantada en todo su cambiante esplendor. Con pasión y entusiasmo admirable a los sesenta y cinco años del compositor, Haydn emprende una labor que resultará la cumbre de su extensa producción. Haydn, no obstante, desconfiaba de sus propias energías, pues juzga que su edad avanzada no le permitirá lograr la juvenil frescura que exige la pintura de la Naturaleza. «Diariamente oigo palabras de asombro sobre el fuego que anima a mis últimas composiciones; pero nadie quiere creer cuánta pena y esfuerzos me ha costado el realizarlas. A veces, la debilidad de mi memoria y la escasa resistencia de mis nervios me destrazan durante varios días, sin que sea capaz de encontrar la menor idea». No obstante esta confesión, con renovados ímpetus y en lucha con el texto, el anciano músico va escribiendo su gran obra; los versos cobran vida, y cuando la letra decae surge un comentario orquestal que establece el necesario equilibrio.

Los personajes del poema son: Simón, rico hacendado; Ana, hija de Simón, y Lucas, campesino, novio de Ana. El coro, representa los campesinos y cazadores, protagonistas todos cuyas inquietudes psicológicas encuentran en la orquesta una magnífica base. La habilidad con que está tratada y su claridad de escritura son realmente cautivadoras, de una fuerza descriptiva insoslayable.

El preludio orquestal expone la idea de la transición del invierno a la PRIMAVERA, como un despertar de la Naturaleza. Tras unas sombrías y graves melodías, recuerdo de la estación fría, se abre paso un motivo jubiloso, cual primer rayo de luz de un amanecer que perfila el horizonte; la sensación de paz es evidente, tan sólo alterada por leves ráfagas de viento. Entran en acción los tres personajes centrales representados por las voces de bajo,

soprano y tenor, cuya diversidad de caracteres se manifiesta abiertamente apoyándose en el mismo motivo que se utiliza en la introducción. Un coro de aldeanos canta con sencillez emocionante la bendición primaveral («Baixa del cel, oh temps mes dolç de l'any»). Simón eleva su canción sirviéndose de un rústico y alegre tema que Haydn había ya utilizado en la sinfonía «La sorpresa», pero cambiando incesantemente el tono para describirnos mejor las ideas de esperanza, fatiga, dolor, alegría y súplica de protección divina para conseguir el fruto anhelado. Los tres solistas entonan una plegaria exquisita interviniendo el coro y la orquesta que desarrollan el tema de la oración en una fulgurante fuga. Cánticos de alegría festejan el don de la lluvia y el pasaje es una explosión de luz y color. El momento es propicio para el idilio de Ana y Lucas, que a dúo cantan una descripción del aspecto jovial de los campos y los prados, sumándoseles el coro en un tema pastoril que termina con aire de danza.

La orquesta cobra de pronto inusitada vivacidad imitando la animada vida del ruiseñor, del cordero, las abejas, los peces, los pájaros... Simón recuerda que todo se debe a la bondad de Dios y a la constancia en el trabajo, uniéndose el coro en un trío bellamente acompañado por la orquesta, en el que Haydn se eleva a alturas de inefable serenidad.

La cantata dedicada al Verano es toda ella una maravillosa pintura del natural. El canto del gallo y las notas del caramillo de un pastor nos describen el nacimiento del día. Los tres solistas y el coro cantan un brillante

himno festejando las luces rosadas que colorean las cimas. El poder evocador de la música de Haydn es aquí de un valor incalculable bellísimo en el andante encomendado al coro. El sopor del mediodía estival halla expresión directa en la cavatina de Lucas, quien describe con lánguidos acentos la Naturaleza bajo el peso de un sol implacable. La acuarela es realmente prodigiosa por la gran acumulación de detalles. Sucesivamente, los tres solistas en sendos recitativos, marcan la transición a un pasaje más sombrío. La tormenta se acerca y un fugaz relámpago lleva el temor al ánimo de los campesinos, que, en coro, prorrumpen en un grito apoyado sobre los disonantes sonos de la orquesta. La tempestad se aleja y todo se reanima con la reaparición del sol.

El ocaso del día se acerca y la música de Haydn se recrea en una nueva página descriptiva en la que escuchamos el canto del grillo, el croar de la rana y el mugido del buey, antes de que las notas de la trompa nos adviertan de la inmediata llegada de la noche, mientras un plácido coro canta su agradecimiento al fin de la jornada.

La obertura con que se inicia el OTOÑO es un sentimiento de alegría por la abundancia de la cosecha. El trío de solistas bendice los frutos del trabajo. («Trellall, oh sant treball, de tu tot goig ens ve»), afirma el coro. Una escena de amor se produce entre la soprano y el tenor, expresada con un candor y una ternura primitivos. Un cazador, persiguiendo a una liebre, interrumpe el idilio, siendo asombroso el detalle con que Haydn nos describe la carrera veloz y zigzagueante de la caza acosada por el perro. Una llamada de cuatro trompas reúne a los cazadores animándose una escena de caza que es una de las más sabrosas pinturas del gigantesco retablo que constituyen «Las Estaciones».

La agitación del momento encuentra una sensación de sosiego en la escena de la vendimia cantada por el coro acompañado por un exuberante lujo orquestal y constituida por dos pasajes perfectamente equilibrados. Más que música descriptiva encontramos aquí color y sentimiento; el campesino bendice la generosidad de la tierra. Los campos se animan y una danza rústica rebosante de vida y optimismo agita el final para terminar con unas notas prolongadas que nos anuncian la próxima llegada de los días cortos y tristes del invierno.

Las nieblas densas nos indican en el seno de la orquesta que la estación invernal ha llegado. Lucas en una grave aria («Tot l'ample estany es veu glaçat i el riu no canta sa cançó») describe el frío aspecto de la Naturaleza desnuda. La nieve descubre las pisadas de un caminante perdido que las alegres notas del óboe nos hacen comprender ha llegado por fin a un recinto acogedor, en el que un coro de hilanderas canta con desenfado «Volta, roda, fila, que l'amor vigila», cerrándose el coral con una exquisita aria de Ana. Simón, filosóficamente, resume el año campesino parangonándolo con la existencia del hombre («contempla aci, oh foll mortal, la imatge de la teva vida»). Un coro final de intenso acento religioso cierra la partitura de «Las Estaciones», grandioso himno de gratitud hacia Dios que nos promete constante primavera en su mansión celestial.

JUAN ARNAU

Haydn había logrado una posición holgada e independiente en su amada Viena. Contaba ya cincuenta y ocho años de edad, y una vastísima producción le había proporcionado merecida fama, cuando el violinista Salomón logra decidírle a realizar un primer viaje a Londres, durante el cual tiene ocasión de escuchar algunos de los oratorios de Haendel. Ello le revela la existencia de un tipo de composición harto distinto del italiano, único conocido en Austria. Vuelve a Londres en 1794 y allí le sugieren crear un gran oratorio, sobre una poesía que Lidley sacó del Paraíso Perdido, de Milton; en 1798 tienen motivo para asombrarse los vieneses al estrenar «el viejo Haydn» La Creación, título que da a tal oratorio. Tres años más tarde, el 29 de mayo, se presenta igualmente en concierto público otra composición magna, Las Estaciones, y el éxito logrado no cede ante el anterior. El texto utilizado para este oratorio es una poesía de Thomson, de escasa altura, por lo que el gran mérito de Haydn estriba en haber logrado vestir un armazón mediocre y borroso con maravillosa vestidura, y ello sin desviarse de los motivos que la letra le dictaba. La idea central era aprovechable aunque los medios utilizados por el poeta no estuvieran a la altura del asunto, que era, nada menos, cantar la belleza de la Naturaleza y entonar alabanza al Creador por haber concedido el don de tanta hermosura. Con pasión y entusiasmo, a sus sesenta y cinco años, Haydn emprende su labor, y lo que es más sorprendente, desconfía de sus propias energías, pues juzga que su edad avanzada no es propicia para alcanzar la juvenil frescura exigida en la pintura de la Naturaleza. Así lo cuenta él mismo en un escrito, al decir: «Diariamente oigo palabras de asombro sobre el fuego que anima a mis últimas composiciones; pero nadie quiere creer cuánta pena y esfuerzos me ha costado el realizarlas. A veces, la debilidad de mi memoria y la escasa resistencia de mis nervios me destroran durante varios días, sin que sea capaz de encontrar la menor idea.» No obstante, con paciencia, y en lucha con el texto, va surgiendo el magno oratorio; los versos cobran alma, y cuando la letra decae, surge un pasaje orquestal que crea el debido equilibrio.

JOSEPH HAYDN

«Us vull parlar del músic anomenat *pare de la simfonia*, de Franz Josep Haydn. Home honest, profundament religiós, el qual al final de les seves composicions afirmava la seva fe cristiana amb un *Laus Deo*, Haydn és el músic que en la seva obra traspua més la frescor i sanitat de la natura. Ell mirava la vida plàcidament, sentia el goig de viure en la seva confiança en Déu i amb la pau de la seva bona consciència. No pujava mai a les sublimitats del sublim; no penetrava en les regions del misteri i del més enllà; no s'espaiava en les desgràcies de la vida; sempre serè, sempre content, la seva música viva i abundosa, fresca i espontània, meravellosament estructurada i ufanosa, porta a l'ànim del qui l'escolta tota una joia, un acontentament, una satisfacció plenament estètica, però també completament moral. Hom hi sent el tast de la natura amb les seves frescors sempre renadives i virginals. Allò és art, un gran art que porta humilitat i vigor i alegria, verge de neguits estranys i d'encaparraments d'orgull. Els sentits s'hi recreen: l'oreig dels camps refrega els nostres polsos, la verdor dels prats alegra els nostres ulls, fins sembla que la dolçor de la fruita regala saborosament les nostres boques: allò, essent vida, és sanitat; allò arrenca d'un estat completament moral de l'artista creador.

El sentiment cristià de Haydn es demostra directament en els seus oratoris, en *La Creació* i en *Les Estacions*, les seves dues obres cabdals. En aquestes obres no canvia pas d'estil. Haydn sempre és el mateix; però, sia per l'argument de les obres, sia per ésser compostes en l'edat madura, quan el trànsit d'aquesta vida a l'altra s'albira ja pròxim, elles, sense deixar de posseir la frescor i espontaneïtat que segellen la inspiració del mestre, serveixen sovint un sentit religiós, una dolça gravetat, un sentiment d'adoració i d'agraïment al bon Déu, creador de tota cosa, una unció amorosa, un sentiment de pietat i de natura a la vegada, un sentiment tot franciscà, que penetra, ens alegra i ens aconsola. *Les Estacions* són un himne al bon viure, sa i honest al mig de la naturalesa en els seus canvis sempre nous, que porten aquella seqüela característica de costums i tradicions pròpies de cada temps de l'any. En cada quadre, en cada episodi trobareu aquell bon viure: una alegria desperta, lliure, no pas continguda; forta, però serena, bona, cristiana. En l'última part, en *l'Hivern*, l'home es posa més seriós, i veu en el temps fred la imatge del final de la vida, i tota una dolça melangia se'n desprèn que no tarda a reaccionar amb un himne d'esperança en la Glòria futura, un himne a la immortalitat joiosa.»

LLUÍS MILLET

Fragment de la conferència del mestre Lluís Millet: *Transcendència de la moral en l'art*, llegida a la Biblioteca Balmes de Barcelona el dia 4 de maig de 1928.

LES ESTACIONS

per l'Orfeó Català

L'ORFEÓ

per Oriol Marquand

L'any 1916, l'Orfeó Català donava les primeres audicions de la més celebrada de les obres de Haydn. Eren els dies 29 de març (Primavera-Tardor), 2 d'abril (Tardor), 6 d'abril (Tardor-Hivern) i, el 9 d'abril, la primera audició completa, amb les quatre estacions seguides. El 27 de juny, hi hagué una segona audició íntegra.

Els solistes eren Joan Nadal, un tenor líric ben notable, que aleshores cantava al Liceu; el baix Sandro Griff i la soprano Andreua Fornells, corista i solista habitual de l'Orfeó.

Una represa de l'obra, en dues audicions parcials, s'esqueia el 1918: 27 de gener (Primavera-Estiu) i 3 de febrer (Tardor-Hivern).

En aquests concerts començà a actuar com a solista Emili Vendrell, excel·lent d'entre les files dels cantaires: així iniciava la brillant carrera de solista que clouria, al cap de molts anys, a l'Orfeó mateix d'on havia sortit.

El trio solista quedava constituït per Emili Vendrell, Andreua Fornells i Sandro Griff, fins a l'any 1936.

L'èxit de l'obra, en les dues repeses, en justificava una altra i era com incorporar-la al repertori relativament constant.

Tingué audicions parcials el 23 de març de 1919 (Primavera-Estiu), 6 d'abril (Tardor-Hivern), i sortien del Palau per a la sessió de gala inaugural del teatre Tívoli, el 20 de maig de 1919, (Primavera-Tardor) i al popular Palau de Belles Arts, el 18 de juny de 1919 (Primavera-Tardor-Hivern).

En aquestes audicions hi hagué la col·laboració de l'Orquestra dels Amics de la Música, fundada i dirigida pel mestre Francesc Pujol.

Amb els mateixos elements l'Orfeó Català donà les Estacions al Palau l'any 1921: 30 d'octubre (Primavera-Estiu) i 6 de novembre (Tardor-Hivern).

La commemoració del II centenari del naixement del compositor, va donar motiu de noves audicions, el 1932 amb l'Orquestra Pau Casals: el 21 d'abril (Primavera-Estiu) i 24 d'abril (Tardor-Hivern) i una tercera audició íntegra, en el festival extraordinari del dia 28 d'octubre.

Totes aquestes audicions van ésser dirigides pel mestre Lluís Millet.

En l'endemig, l'Orfeó canta fragments curts i solts de *Les Estacions* (el *Cor de les filadores* i la *Rondalla*) en diversos concerts. Aquestes dues peces van obtenir una merescuda divulgació: com era un dels propòsits de l'obra fundada pel mestre Millet.

Passen més de vuit anys sense que *Les Estacions* tornin als nostres programes. Després de la represa de l'Orfeó el mestre Lluís M. Millet les posa en dues audicions de la Tardor (24 d'octubre i 1 de novembre de 1953) i una de completa el 23 d'octubre de 1954.

Els solistes havien estat la soprano Pura Gómez i els solistes de l'Orfeó Gaietà Renom (tenor) i J. López Esparbé (baríton).

Enguany tornen *Les Estacions* amb dues audicions completes i una fragmentària, per commemorar el 75 aniversari de la fundació de l'Orfeó Català, els dies 28 i 30 d'octubre i 1 de novembre, sota la direcció del mestre Lluís M. Millet i amb els solistes Ursula Buckel, soprano; John Mitchinson, tenor, i Frederick Guthrie, baix.

D'entre els grans oratoris que han format els programes de l'Orfeó Català, *Les Estacions* és un dels que li ha valgut un èxit més constant i estimulant.

El que ha cantat més vegades: La Tardor ha figurat en audicions parcials. Ha estat, doncs, la part predilecta, per la frescor, la vivacitat i la sanitària alegria que exhala, i que colpeix tan singularment.

EL

LXXV

ANIVERSARI

DE

L'ORFEÓ
CATALÀ

per Oriol Martorell

Ens plau de reproduir a les pàgines de **GUIA MUSICAL** el següent article publicat recentment a la revista infantil **CAVALL FORT**. Creiem que aquest és un dels molts camins per a fer conèixer als infants la vida d'una de les entitats més representatives de Catalunya.

Estic convençut que, un dia o altre, tots vosaltres heu celebrat algun aniversari amb una gran festa de família. I si hi penseu una mica, recordareu com alguna d'aquestes festes, per la persona que felicitàveu o pel nombre d'anys que commemorava, ha estat molt més important que les altres.

Doncs bé, aquests dies, tots els catalans, formant una immensa família, celebrem molt joliosament un aniversari importantíssim de la nostra història: l'Orfeó Català compleix setanta-cinc anys, l'Orfeó Català fa setanta-cinc anys que va néixer a la vida, que va començar a cantar, que va començar a recórrer ciutats i poblets catalans — i de l'estranger — per fer sentir arreu les nostres velles i estimades melodies tradicionals i les més boniques de tots els temps i de tot el món. És això el que, darrera les lletres, heu de saber llegir quan en els periòdics, en les revistes o en grans cartells murals veureu un títol que diu: LXXV Aniversari de l'Orfeó Català.

Catalunya, tal com us deia un altre dia, sempre ha estat un país on s'ha cantat molt,

però hi va haver un temps que el costum de reunir-se grups de nois i noies per cantar les nostres melodies quasi s'havia perdut. Josep Anselm Clavé havia començat a interessar-se per aquest problema i va fer una obra meritíssima. Clavé fou el precursor de la moderna història dels nostres orfeons, que va ser pròpiament iniciada pel mestre Millet (1867-1941), una de les figures més venerables i meritòries de tota la vida artística i cultural catalana. I ell va ésser qui va tenir l'encert felicíssim de fundar l'Orfeó Català i de dirigir-lo i portar-lo endavant durant cinquanta anys. Molta altra gent va ajudar-lo en aquells anys difícils i entusiastes de la fundació; molta altra gent va estar al seu costat, col·laborant-hi eficaçment, al llarg de mig segle d'èxits; molta altra gent ha continuat amb el mateix ideal la tasca per ell iniciada. A tots hem de recordar-los en aquests dies del setanta-cinquè aniversari, però és natural que sigui en ell, en el mestre Millet, en qui pensem d'una manera més especial i a qui agraïm profundament aquest do magnífic que va fer-nos en fundar, crear, encaminar i dirigir l'Orfeó Català.

I no solament perquè amb l'Orfeó Català va saber crear un instrument meravellós, que tots heu sentit i aplaudit tantes i tantes vegades a Barcelona, al Palau de la Música, o a d'altres localitats els dies nadalencs o en altres solemnes ocasions, potser, fins i tot, alguns de vosaltres, en les emotives i històriques audicions de l'oratori **El Pessebre** del mestre Pau Casals a l'abadia de Sant Miquel de Cuixà, sinó, també, perquè gràcies a l'Orfeó Català va ésser tota la vida musical catalana la que va iniciar una nova florida. Durant molts anys, a tot Catalunya, tothom que volia fer música seguia les petjades d'allò que feia l'Orfeó Català: naixien orfeons pertot, es cantaven les mateixes cançons,

s'organitzaven concerts i aplecs. El mestre Millet va ésser el fundador de l'Orfeó Català, però, a més, va ésser el pare de tots els orfeons de Catalunya. I els músics composaven les seves obres per a l'Orfeó Català o per a les Festes i concursos que ell convocava; i l'Orfeó Català edificava per tots ells, per tots nosaltres, per tota la música catalana, aquest esplèndid edifici que encara avui és el centre de tota la nostra activitat musical: el Palau de la Música Catalana de Barcelona.

Són setanta-cinc anys gloriosos i importantíssims, i si els anéssim seguint detalladament veuríem quantes i quantes coses hem d'agrair a l'Orfeó Català, i com, des d'un bon principi, va saber identificar-se amb l'ànima de tot un poble, convertint-se en la seva melodiosa veu. I veuríem com aquesta veu, que era la veu de tot Catalunya, recorria triomfalment Europa, des de Madrid a Sevilla, des de València a Sant Sebastià, des de Roma a París, des de Marsella a Londres.

Però encara hi ha una cosa més important, i és que ara, quan l'Orfeó Català ja ha complert els setanta-cinc anys i està regit per dos continuadors de la tradició familiar — el senyor Fèlix Millet, president, i el mestre Lluís M. Millet, director —, encara segueixen ben vives totes aquelles virtuts i els anys no pesen sobre les espatlles de l'Orfeó Català, tan jove i ardit com llavors, il·lusionat de cara al futur i amb ganes de seguir l'empenta renovadora del seu fundador, conservant-ne fidelment els seus principis — que són els de tota aquesta gran família que ara celebrem el seu aniversari —, vivint d'acord amb els nous temps i, amb paraules del gran poeta Maragall, no parant de demanar a la senyera que assenyala el seu camí i presideix tots els seus concerts: «Dóna veu al teu cantaire, llum als ulls i força al braç!»

ORFEÓ CATALÀ

Cicle de Conferències amb motiu del 75.è aniversari

Els divendres de l'Orfeó Català

A les 8 del vespre

CURS 1966-1967

LA MUSICA A BARCELONA I LA VIDA DE L'ORFEÓ CATALÀ

Pròximes conferències

1966

2.	4 novembre	FELIP PEDRELL, creador de la musicologia	Francesc Baldelló
3.	11 novembre	ANTONI NICOLAU, director, pedagog i compositor	Eugeni Gasull
4.	18 novembre	ISAAC ALBÈNIZ. L'aportació a la música espanyola	Josep Llorens, prev.
5.	25 novembre	ENRIC GRANADOS. L'escola pianística catalana	X. Montsalvatge
6.	2 desembre	FRANCESC ALIÓ. Entre la cançó popular i la lírica	Osvald Cardona
7.	9 desembre	ENRIC MORERA. Per la biografia d'un gran impulsu	Miquel Saperas
8.	16 desembre	JOAN LAMOTE DE GRIGNON. La divulgació de la música simfònica	Sebastià Benet

1967

9.	13 gener	GREGORI SUNYOL. El cant gregorià a Catalunya	Gregori Estrada
10.	20 gener	JULI GARRETA, el gran músic intuïtiu	Jaume Marill
11.	27 gener	EL P. DONÒSTIA, compositor d'obres catalanes	Manuel Valls
12.	3 febrer	LLUÍS ROMEU. La renovació del cant litúrgic	Miquel Salarich
13.	10 febrer	ANTONI PÉREZ MOYA. L'apostolat de la cançó popular	A. Pérez Simó
14.	17 febrer	EDUARD TOLDRA	A. Menéndez Aleixandre
15.	24 febrer	JOAN LLONGUERES. Els bells apostolats	J. J. Llongueres
16.	3 març	JOAN SALVAT. L'Orfeó i la Revista Musical Catalana	Mateu Piguillem
17.	10 març	FRANCESC PUJOL	Joan Tomàs
18.	17 març	AMADEU VIVES. La fundació de l'Orfeó Català	Octavi Saltor

abril

Conferències sobre el mestre Lluís Millet (centenari del seu naixement)

L'home, l'artista i l'escola catalana: Creació de l'Orfeó Català

ORFEO CATALÀ

- L'Orfeo Català, en commemorar els seus setanta-cinc anys, ha volgut oferir als seus socis i públic musical l'audició de **Les Estacions** de Haydn, obra amb la qual des del 1916 ha aconseguit grans triomfs. A més de les dues audicions integrals d'aquest oratori, l'Orfeo ha volgut oferir una altra audició parcial, en un concert eminentment popular, per tal de proporcionar a un ampli sector de públic la possibilitat d'assistir a una interpretació per molts motius excepcional. Els mateixos intèrprets hi presten la seva col·laboració.
- **L'Osservatore Romano**, òrgan diari del Vaticà, ha publicat un article assenyalant els setanta-cinc anys de l'Orfeo Català, on resumeix la història de la nostra entitat i la significació de la seva obra, amb l'homenatge a la Santa Seu dels dos viatges a Roma. El signa Leonardo Kociemski, vell amic que havíem vist tantes vegades al Palau, anys enrera, durant la seva llarga estada a Barcelona.
- Després de vint anys ininterromputs en el càrrec, ha cessat en la subdirecció de l'Orfeo Català el mestre Josep Jordi Llongueres. La seva intensa col·laboració en les tasques artístiques de l'entitat fa que la seva absència sigui sentida. Des d'infant la seva vinculació a l'Orfeo Català no ha mancat mai. A més del seu treball didàctic, el públic coneix diverses obres musicals del mestre Llongueres, així com traduccions i adaptacions d'obres d'altres autors. Malgrat tot, el mestre Llongueres segueix en la col·laboració i afecte d'aquesta casa, de la qual sempre formarà part per la seva història i personalitat.
- Durant el mes d'abril de 1967 s'escau el centenari de la naixença del fundador de l'Orfeo Català, el mestre Lluís Millet. Amb aquest motiu, a més d'unes conferències que li seran especialment dedicades, l'Orfeo Català, en un solemne concert, interpretarà obres del mestre Millet. Sabem també que altres entitats musicals volen retre llur homenatge a la il·lustre personalitat de Lluís Millet.
- A més dels concerts — iniciats amb les grans audicions de **Les Estacions** de Haydn — que durant aquest curs donarà l'Orfeo Català, han estat organitzades unes altres manifestacions musicals, de gran relleu, que complementaran els primers. Així, tal com és anunciat en aquestes pàgines, aquest cicle de concerts serà inaugurat amb un extraordinari recital de piano de Tamas Vasary, hongarès, que s'ha imposat justament dins el panorama musical dels nostres dies com una figura extraordinària. El cicle, les altres manifestacions del qual seran oportunament anunciades, serà clos el mes d'abril amb un recital de la gran soprano catalana Montserrat Caballé.
- L'Orfeo Català, organitzador conjuntament amb els altres instituts estrangers a Barcelona de Forum Musical, té un especial interès a remarcar les seves activitats, que seran repeses amb un concert el dia 11 de novembre. L'Institut Alemany de Cultura de Barcelona hi presenta una formació orquestral de gran categoria: els Solistes de Tübingen.
- El dia 7 de desembre s'escau el XXV aniversari de la mort del mestre Lluís Millet. Oportunament seran anunciats els actes commemoratius que, com cada any, dedica l'Orfeo al seu inoblidable fundador.

JOSEP ANSELM CLAVÉ

El dia 21 d'octubre, a la sala d'assaigs de l'Orfeó Català, Oriol Martorell va dissertar sobre Josep Anselm Clavé, el peoner de la cançó coral.

Aquesta conferència inaugurava el cicle «La música a Barcelona i la vida de l'Orfeó Català» a través del qual s'anirà parlant d'aquells músics i compositors que d'alguna manera han tingut relació amb l'Orfeó Català. El conferenciant va començar fent una exposició global de l'obra musical d'aquest gran home, veritable peoner de la cançó coral, establint constantment un parallelisme entre ell i el seu hereu i més fidel i admirable continuador, el mestre Lluís Millet. Demuestra com en tota activitat humana, perquè tingui transcendència col·lectiva no li és lícit que calgui en la immobilitat, ni tan sols que avanci horitzontalment. Cal sempre pujar, evolucionar. Per refermar aquesta tesi acaba aquest primer punt llegint unes paraules del propi Lluís Millet referint-se a Clavé: «l'obra d'en Clavé fou el nostre exemple i la raó de la nostra existència. Si aquella ha sofert transformació felicitem-nos-en, perquè la vida és continuació, modificació en noves formes». El resultat d'aquesta transformació meravellosa que va saber realitzar Lluís Millet, són els 75 anys d'història que enguany commemora l'Orfeó Català.

Nascut d'una família benestant, els avatars de la vida (ruïna familiar, malalties personals, etc.) el porten cap al món obrer. Quatre anys de convivència amb els treballadors són decisius per a la seva obra artística. A partir d'aquell moment va dibuixant i perfilant la meta a aconseguir. Llegeix molt, estudia música, busca com començar la seva obra i ho fa primer com a violinista en cafès, més tard amb la guitarra, sol o amb d'altres. La societat obrera està sola, amb pobresa, vagues, lluites i dificultats de tota mena. Cal trobar un camí definit per a aplegar-la. Com a pri-

mer intent funda l'Aurora. Passen uns anys de transició fins a la seva maduresa humana. Més tard, aquella primera societat, l'Aurora, es transforma en quelcom de més humà encara i més universal: La Fraternitat.

Continua la seva obra sempre creixent i renovada, fidel a dues grans preocupacions: la música com a mitjà de vida col·lectiva amb sentit educatiu i formatiu.

La seva vida constitueix una donació total i constant als altres. Per això aquella frase tan repetida, que «Clavé treu els obrers de les fàbriques i els aparta del vici» és negativa. Ell es dona a si mateix, heus ací el secret de la seva atracció. Tot seguit el conferenciant dona unes pinzellades breus a d'altres facetes del músic: l'home compositor, director, promotor, empresari i també l'home polític. Finalment i per tal de remarcar la seva talla espiritual i humana el situa en el seu context històric.

Oriol Martorell acaba la seva dissertació posant a la consideració dels oients unes qüestions vives. Hem vist a través de tot el que s'ha dit l'obra magnífica de Clavé que va ser continuada i superada pel seu «hereu» Lluís Millet. Ells ja no hi són. Cal preguntar-nos: ¿Seguim uns i altres l'empenta creadora, renovadora, evolutiva que ells deixaren? Clavé i Lluís Millet van saber intuir i interpretar el seu temps. Els motlles del segle XIX i meitat del XX ja no són vàlids avui. ¿N'hem creat de nous? Pensem-hi i no tinguem por de la resposta per crua que sigui. Sols el coneixement conscient de la veritat pot dictar-nos la nostra línia d'acció. És important per a nosaltres que no ens aixafi el pes de la història.

El senyor J. A. Maragall, vicepresident de l'Orfeó Català, havia fet prèviament la presentació del conferenciant i explicat el motiu d'aquest cicle en l'any en què l'Orfeó Català celebra el seu 75è. aniversari.

Una estètica actual per a la música d'ahir i de demà

Fragments de la conferència donada a la Capella de Santa Agata el dia 19 d'octubre per Josep Casanovas, amb motiu del IV Festival Internacional de Música de Barcelona.

També per a la música han arribat temps d'evident confusió. Mentre la quasi totalitat del públic i també una bona part dels professionals es troben encara en una fase informativa que persisteix en la creença d'un antagonisme entre dos móns, un d'ells tradicional i l'altre encara vagament entrevist com a dodecafònic, serial, experimental, obert, la realitat ens demostra que l'art musical està ja molt més enllà de tan falsa discriminació.

Cada dia són més pocs els compositors que segueixen creient en la possibilitat d'una evolució simple i plàcida respecte d'una línia tradicional i acadèmica. Els més, moltes vegades sense arribar a assolir-ne clara consciència, s'han vist obligats a incorporar a la seva música una sèrie de realitats actuals. Aquestes són, per exemple, un cert coeficient de serialisme, de sentit estructural nou, d'obertura o d'indeterminació. (Cal aclarir que aquesta referència es fa ara en els seus sentits més amplis, en tant que símptomes generals del nostre temps, més que en els de «ismes» concrets.)

Però cal pensar seriosament en el perquè de la renovada vigència de tota una autèntica tradició, enfront d'una bona part de les nostres realitats actuals més indiscutibles.

En considerar aquestes coses és quan necessitem — potser mai com ara — fugir d'incompatibilitats fins on sigui possible; però encara més necessitem fugir d'una falsa i malaltissa posició de pressumpte eclecticisme. Com en tots els ordres de la vida, també en la música ens hem trobat enfrontats a una sèrie de realitats típiques dels temps actuals, contra les quals seria absurd de lluitar.

Les estructures del passat comencen a estar pràcticament esgotades, o més exactament, gairebé consumades i — això fóra el més greu — en estreta relació amb un llenguatge també superat. Vull dir, unes realitats que han de ser inexcusablement conegudes i treballades per tot professional de la música i pel gran afeccionat «fora de sèrie», però que comencen a ser pura arqueologia si mirem de cara al futur.

Ara bé, la major part del que es publica amb una certa pretensió d'actualitat, tampoc no ens mostra gaire cosa més que descripcions de tècniques i procediments d'escriptura, de notació, de síntesis electròniques, de sistemes aleatoris i combinatoris, de textures aïllades inclusiu. El que falta per complet és un estudi sistemàtic respecte de com i per què sigui possible l'existència de tota una música actual. Ens cansem de llegir mil suggeriments interessants, però ningú no aspira a res més que a exposar les seves pròpies experiències.

Manca, en definitiva, l'actitud exactament contrària que sorgeixi de la possible existència mateixa d'una música actual.

Tot això ens porta al terreny característic i típic de l'estètica. Aquesta ha de ser la que reclami el paper definitiu d'intentar una aproximació a totes aquestes qüestions. L'estètica no pot aspirar a la tasca d'un remei universal per tal de resoldre per ella mateixa tots els problemes de la música. Però el que sí és cert, és que resulta l'únic vehicle possible per a acostar-se a tots els que segueixen encara sense resoldre i, si no per a donar-hi solució, almenys per a aclarir-los d'origen.

L'estètica és l'únic procediment possible per a posar cara amunt les cartes del joc de la música, per a obtenir notícia dels triomfs i de les lleis i regles del joc, de les seves possibilitats i límits. Aquest coneixement és una actitud que han d'afrontar per un igual en l'actualitat joves i vells, avantguarda i tradició, tots ells amb la màxima humilitat. Més tard, per acabar de jugar la mà, necessitarem, llavors, com sempre, l'artista, el creador, no ja l'intellectual.

Cal estructurar una estètica tan actual com sigui possible. En part per a demostrar la possibilitat de l'existència d'una «única» via d'aproximació i goig de la música de tot temps i espai. En part, també, per a contribuir al coneixement dels més candents problemes de la creació musical moderna.

Però aquest estudi pot mantenir una molt escassa relació amb el que com a tal havíem estudiat tots nosaltres ja fa vint o més anys. Els nostres coneixements primers d'estètica eren molt dubtosos i d'escassa consistència. De fet, apreníem només un deu per cent d'autèntica estètica, enfront d'un noranta per cent de cultura general musical. I es dona el cas que la moderna estètica vol fugir precisament de tota qüestió tècnica de la composició pròpiament dita i del seu ofici.

Es tracta també de fugir de tota mena d'ambigüitat i, sobretot, de tota polèmica per tal de limitar-nos al fenomen musical en la seva més pura essència, al marge del temps i de l'àmbit geogràfic. El temps ens mostra un fenomen musical que al llarg de la història sembla extraordinàriament variat i multiforme. Però no es tracta solament d'una qüestió d'història sinó també de tot allò que ens ofereix la gran varietat de pobles, cadascun d'ells amb una peculiaritat aparent distinta. Sobretot en el nostre moment en el que ha estat assolida una possibilitat de difusió gairebé total.

I si ens hem de referir a diverses cultures, ¿per què no parar-nos també a pensar en l'home individualitzat i en la societat? Una investigació amb pretensions d'actualitat no pot romandre tancada en una torre d'ivori perquè la qüestió no es dona solament entre Beethoven i Webern. El problema és ja més profund perquè no podem ignorar que hi ha molts individus i grups socials sencers que plantegen la polèmica amb altres ja establerts, tals com poden ésser el binomi Louis Armstrong o Modern Jazz Quartett, o, posem per cas, entre els Setze Jutges o el Festival de la Cançó Mediterrània. És lamentable d'haver de comptar amb un problema de «melodia moderna», però no podem afectar ignorància. I l'estudiós de l'estètica ha de comptar amb el fenomen d'imparable arraconament dels més purs folklores —de tot el món— per aquesta mena de nova cançó popular, uniformada, comercial i bàrbara, però que és la que de fet es canta i es balla en totes les festes majors.

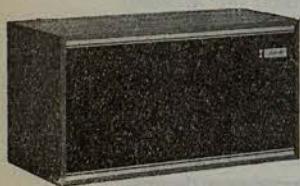
Són coses que cal prendre amb parsimònia i tacte, però mai reaccionant amb indignació; menys encara amb un criteri de superioritat.

JOSEP CASANOVAS

La calidad "musical"
de un equipo de Alta Fidelidad
depende en grado superlativo,
de los altavoces.
De entre el inmenso bosque mundial de
componentes de Alta Fidelidad,

Audio ha escogido a la prestigiosa
firma JAMES B. LANSING,
productora de una completa
serie de altavoces y cajas acústicas
de alta precisión, cuya "presencia"
no ha sido todavía superada.

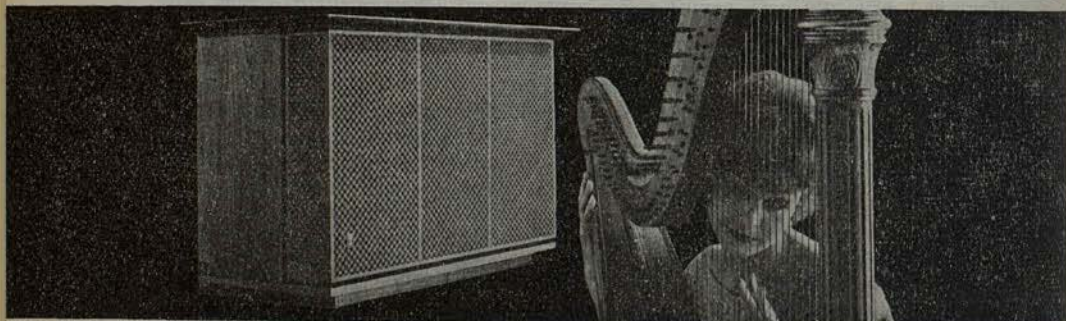
LANCER 44

LANCER 77

LANCER 101

JAMES B. LANSING SOUND, INC.

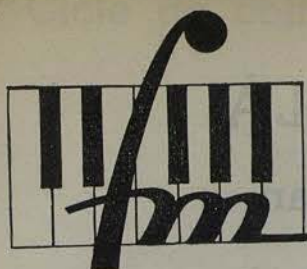

Le invitamos a conocer en nuestra sala de audiciones y a través del "comparator", las múltiples posibilidades de la Alta Fidelidad. Un extenso stock de los mejores aparatos mundiales, sirve de base para la confección cuidadosa del equipo estereofónico más adecuado a su gusto musical, a la decoración de su hogar y a su presupuesto. AUDIO proyecta especialmente cada instalación de Alta Fidelidad. Depósito de discos recomendados.

audio, s.a.

EXCLUSIVAMENTE ALTA FIDELIDAD
La Granada, 34 (entre Tuset y Balmes)
Barcelona
Telfs. 227 81 68 - 217 20 83 - 217 19 64

forum musical

El Instituto Alemán de Cultura, presenta

SOLISTAS DE TÜBINGEN

PROGRAMA

I

CONCIERTO EN RE MAYOR PARA TRES VIOLINES,
CUERDA Y CONTINUO (BWV 1064) J. S. BACH

Allegro

Adagio

Allegro

Solistas: RAINER KOELBLE. HELMUT SALOMON. FRIEDER PACHER

CONCIERTO EN SOL MAYOR PARA VIOLA, ORQUESTA
DE CUERDA Y CONTINUO. G. PH. TELEMANN

Largo

Allegro

Andante

Presto

Solista: KLAUS DIETER BACHMANN

II

ADAGIO Y FUGA EN DO MENOR, K. V. 546. W. A. MOZART
DIVERTIMENTO PARA ORQUESTA DE CUERDA. BÉLA BARTOK

Allegro non troppo

Molto Adagio

Allegro assai

Viernes, día 11 noviembre 1966, a las 22.15 h.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Despacho de localidades: En la Administración del Palau (c. Amadeo Vives, 1, tel. 222 65 94), de 5 a 8 de la tarde. El día del concierto en taquilla de 11 a 1 de la mañana y a partir de las 4 de la tarde.

ORFEÓ CATALÀ

Any del 75e aniversari

L'Orfeó Català, amb motiu del seu setanta-cinquè aniversari, organitza un cicle de concerts complementaris a les actuacions que durant el curs 1966-67 portarà a terme el mateix Orfeó Català. Aquest petit cicle de concerts, organitzats pel mateix Orfeó, tindran un caràcter extraordinari i hi participaran intèrprets de primera categoria internacional. Podem anunciar que el cicle finalitzarà el mes d'abril de 1967 amb un extraordinari recital de la gran soprano catalana

MONTSERRAT CABALLÉ

Aquesta sèrie d'audicions serà inaugurada amb un extraordinari recital de l'extraordinari pianista hongarès

TAMAS VASARY

una de les figures que han fet més impacte en el panorama musical dels nostres dies i que constituirà, indubtablement, la revelació de l'actual temporada barcelonina.

NOTA IMPORTANT. — Per a aquests concerts els socis de l'Orfeó Català tindran uns descomptes considerables. D'altra banda, a tots aquells que adquireixin localitats per a aquests concerts, els serà lliurada una contrasenya amb la qual gaudiran de preferència en el despatx de localitats dels concerts següents.

Cicle de concerts amb motiu del 75^è aniversari

CONCERT INAUGURAL

ORFEO CATALÀ

presenta un extraordinari recital del
famos pianista hongarès

TAMAS VASARY

pianista

PROGRAMA

I

SONATA EN DO MENOR OP. 13 (Patètica) BEETHOVEN

Grave
Allegro molto e con brio
Adagio cantabile
Rondo - Allegro

ALLEGRO BÁRBARO. BARTOK

SUITE OP. 14. BARTOK

Allegretto
Scherzo
Allegro molto
Sostenuto

QUINZE CANÇONS DE CAMPEROLS HONGARESOS BARTOK

II

JOCS D'AIGUA A LA VIL·LA D'ESTE (d'Anys de Pelegrinatge). . . LISZT

VALL D'OBERMANN (d'Anys de Pelegrinatge) LISZT

ANDANTE SPIANATO I GRAN POLONESA BRILLANT CHOPIN

Dimarts, 29 novembre 1966, nit a les 22.30

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Descomptes especials per als socis de l'Orfeo Català

Posseeix un do indiscutible. Unes qualitats que sorprenen els auditors...

Candide

Tamas Vasary ens retorna amb la més gran fidelitat i força el missatge que van deixar els grans mestres...

Combat

La seva forma d'executar conserva una densitat, una concentració, un control del pensament i de la forma, difícil de trobar entre els pianistes de la jove generació.

Arts

Aquest intèrpret posseeix el do estrany de fer cantar els temes melòdics de Chopin sense que s'esvaeixi el fràgil encís de la seva transparència...

École Liberatrice

Un poeta de la més fina i la més íntima essència. Un gran pianista...

Figaro

Executa amb una tècnica infal·lible, un tacte delicat, una claredat polifònica. Realitza un meravellós treball d'artista...

Figaro

És difícil recordar una interpretació superior a la seva, perquè un intèrpret de la seva talla sempre costa de trobar.

High fidelity

Vasary no és un pianista corrent. És un intèrpret que posseeix una important dosi de musicalitat. N'hi ha pocs, molt pocs, que puguin tocar amb el seu estil delicat i elegant...

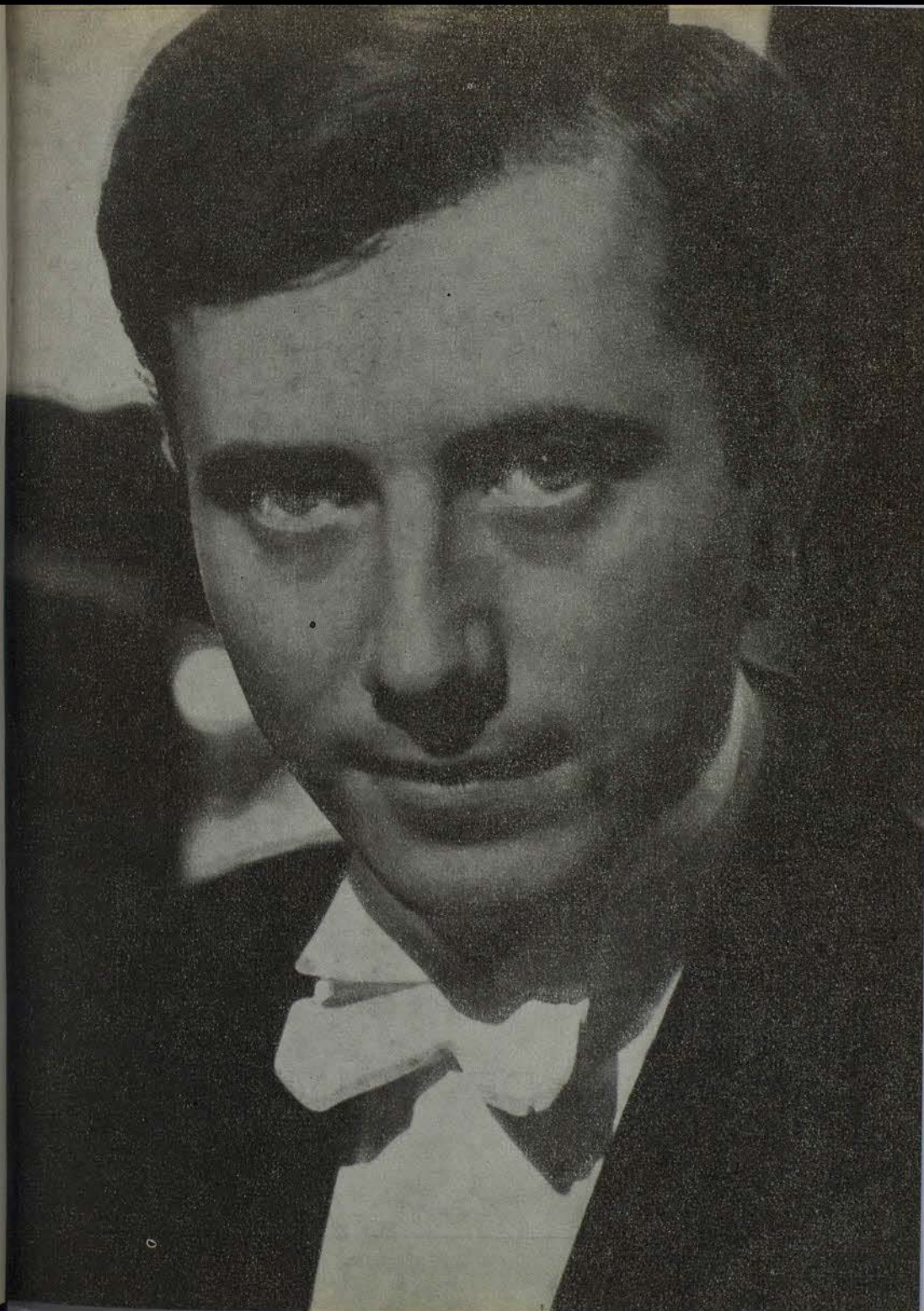
New York Times

Tamas Vasary és alhora un àgil i poderós tècnic del piano. La música per ell interpretada va més enllà dels sentits, perquè hi dóna una forta vida i significat...

Records and recording

El jove hongarès Tamas Vasary és un excellent músic i intèrpret. Posseeix un gran domini de la seva intel·ligència i dóna colorit al seu treball.

High fidelity

HOT CLUB DE BARCELONA

presenta a la extraordinaria cantante
y guitarrista de Negro Spirituals y
Gospel Songs

SISTER ROSETTA THARPE

UNICA ACTUACION

Jueves 1 de diciembre de 1966

Noche 10.30

PALACIO DE LA MUSICA

INSTITUTO DE ESTUDIOS NORTEAMERICANOS. — El «Premio Kennedy 1966» ha sido concedido, por el Instituto de Estudios Norteamericanos de nuestra ciudad, al insigne músico Pau Casals, personalidad extraordinaria en el panorama actual de la música, que este año ha cobrado una especial proyección con motivo de su noventa aniversario. En el reglamento del Premio Kennedy se establece que se concederá cada año alternativamente a un español y a un norteamericano. El jurado ha tenido especialmente en cuenta los méritos excepcionales del galardonado en el desarrollo de sus ideales pacíficos, los mismos que movieron al malogrado presidente norteamericano y que el músico catalán ha plasmado magistralmente en su obra artística y muy especialmente en el oratorio «El Pessebre».

También en el Instituto de Estudios Norteamericanos de nuestra ciudad, se han celebrado durante el corriente mes cuatro conferencias a cargo de Emilio Núñez, Secretario Musical del Museo Romántico de Madrid, que versaron sobre *La Historia del Metropolitan Opera House de Nueva York*, con motivo de su reciente traslado al Lincoln Center, todas ellas acompañadas de proyecciones de diapositivas y grabaciones selectas, sobre los temas: 1883-1908, *El reinado de Giulio Gatti Casazza, Edward Johnson y Después de la guerra y el reinado de Rudolf Bing*. En las grabaciones intervinieron, entre muchas otras, las voces de Adelina Patti, Nillie Melba, Francisco Viñas, Enrico Caruso, Feodor Chaliapin, María Barrientos, Tito Schipa, Grace Moore, Marian Anderson, Ezio Pinza, María Callas, etc.

TINELL. — En el Salón del Tinell se dará a conocer durante los días 10, 13, 14 y 16 y dentro del VI Ciclo de Teatro Medieval, el drama litúrgico LUDUS DANIELIS, de hacia 1200. Es obra totalmente cantada y acompañada de instrumentos antiguos. Rehabilitada por el grupo New York Pro Música, que la representó en la sala románica de The Cloisters, de la gran ciudad americana, y posteriormente por la institución Música Antigua, de Viena, es hoy una de las piezas dramáticas y musicales antiguas más estimadas entre los ambientes artísticos más sensibles de Europa y América. La escenificación del cautiverio de Daniel y los diversos avatares del profeta en la corte babilónica marcan el triunfo de su fe sobre el castigo impuesto —el conocido episodio de los leones— y sobre la impiedad, con el anuncio del advenimiento de Cristo, y está graduada en planos yuxtapuestos, pero ascendentes en interés y emotividad. La música, sobre todo, confiere a esta pequeña obra maestra un particular encanto, ello debido a dos factores importantes: el primero por haber sido escrita y representada por la juventud, según indica expresamente el prólogo, y el segundo porque se actualiza durante el período navideño, por cuanto Daniel es uno de los profetas de Cristo más calificados. Intervendrán, bajo la dirección general de José Romeu Figueras, las siguientes agrupaciones musicales: «Coral Antics Escolans de Montserrat», «Agrupació Aevum, de veus femenines», y «Ars Musicae», con sus instrumentos musicales antiguos.

JUAN ROSELLÓ

presenta

I FESTIVAL INTERNACIONAL DE JAZZ DE BARCELONA

Noviembre 1966

Día 3, noche, a las 11

DAVE BRUBECK QUARTET

Paul Desmond, saxo alto; Dave Brubeck, piano;
Gene Wright, bajo; Joe Morello, batería.

Día 4, noche, a las 11

MAX ROACH QUINTET & SONNY ROLLINS

Freddie Hubbard, trompeta; James Spaulding, saxo
alto y flauta; Ron Matthews, piano; Jimmie
batería. Sonny Rollins, saxo tenor.

Día 5, tarde, a las 7
noche, a las 11

BUD FREEMAN & ALEX WELSH ORCHESTRA UPTON SWING ALL-STARS

Illinois Jacquet, saxo tenor; Roy Eldridge, trompeta;
Milt Buckner, piano y órgano; Jimmy Woode,
contrabajo; Art Taylor, batería.

Día 6, tarde, a las 7
noche, a las 11

TETE MONTOLIU TRIO

Tete Montoliu, piano; Eric Peter, bajo; Billy Brooks,
batería.

ASTRUD GILBERTO & STAN GETZ QUARTET

Astrud Gilberto, cantante; Stan Getz, saxo tenor;
Gary Burton, vibráfono; Steve Swallow, bajo;
Roy Haynes, batería.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

CARTAS A LA REDACCION

Los que se interesan — al menos en algunos de sus aspectos — por lo que se ha convenido en llamar fenómeno musical, y por lo tanto frecuentan el Palau de la Música Catalana, habrán podido comprobar el esfuerzo realizado, principalmente durante el curso anterior, en la edición y distribución del presente folleto. GUIA MUSICAL, no pretende ser una revista propiamente dicha. Aspira, simplemente, a ocupar su vacío. Como portavoz de las actividades que se desarrollan en esta sala de audiciones, se limita prácticamente a la divulgación de sus actos, sin compromiso o crítica. Las secciones complementarias, siempre dedicadas a algún aspecto musical, no son más que una divulgación del mismo. A partir del presente número, que inaugura la temporada 1966-67, creemos oportuno dar cabida igualmente a la opinión, siempre estimable, de los que frecuentan el Palau. La Administración del Palau recibía ya en este sentido diversas cartas. Todo aquello que se refiere a nuestra sala de conciertos o aspectos de actualidad musical, ciudadana o universal, será tema de esta sección, siempre que en ellas se observe, como es natural, el auténtico sentido del diálogo, de la cordialidad y del interés.

Redacció de GUIA MUSICAL:

El moviment editorial català ens ofereix cada dia proves d'una renovada vitalitat. A part el cas d'editorials, la producció de les quals era bàsicament castellana i que ara publiquen també llibres en català, hi ha el fet esperançador de creació de noves firmes editors en la nostra llengua.

I voldria referir-me a un llibre molt interessant que inicia les activitats d'una d'aquestes noves editores: «Els burgesos catalans» d'Antoni Jutglar, Editorial Norfeu.

La importància del tema hi és estudiada en una àmplia visió de conjunt. Constitueix una síntesi molt valuosa que no dubtem que servirà de punt de partida vers una aprofundida sistematització de l'estudi d'aquest nucli social.

L'autor, però, com a prova d'alguna de les seves afirmacions fa referència a diversos aspectes musicals que no creiem prou encertats.

En la Introducció i com exemple de decadència de la burgesia catalana, situada als nostres dies, cita una «sèrie de manifestacions força significatives: ...la falta progressiva de sensibilitat cultural i artística de la classe burgesa, fins a arribar a la campanya JA SOU SOCI DE L'ORFEO CATALA?...» Voldríem dir al Sr. Jutglar que l'slogan: «Ja sou soci de l'Orfeo Català? no és pas nou. En diverses publicacions musicals d'abans de la guerra, al moment de màxima projecció cívica i cultural, trobem repetidament la pregunta: «¿Encara no sou soci de l'Orfeo Català?» Nosaltres més aviat opinem que la campanya pro-socis de

l'Orfeo no és més que l'actualització d'una idea de sempre.

Semblantment, en l'últim capítol i en l'apartat «Agudització dels símptomes de crisi», i com a exemplarització de l'epígraf cita: «...els festivals de S'Agaró — mantinguts a base de turisme —...». Si l'autor vol posar en entredit la consistència dels Festivals de S'Agaró creiem que no és just que ho faci citant el turisme, perquè, pràcticament, aquest no hi assisteix.

Ens diu més avall que «...el públic dels concerts i audicions musicals de qualitat és escàs; hi predomina el nombre dels snobs i dels cursis». Sincerament opinem que aquesta és una asserció totalment gratuïta. És veritat que el públic musical no és nombrós. Però no ho és que entre ells predominen els esnobs i els cursis. Aquests últims només hi són quan aquests qualificatius poden aplicar-se — i encara matisant molt — a alguna audició o concert. I prenent per base el Palau de la Música podem assegurar que sobriarien a bastament els dits d'una mà per a comptar aquests concerts. No voldríem suposar que ha estat en algun d'aquests quan el Sr. Jutglar ha pogut fer aquesta comprovació...

Creiem que, en certa manera, l'autor s'ha vist lligat per l'esquema socio-econòmic que utilitza i ha fet algunes afirmacions massa simplistes. La qual cosa no desvirtua el valor de conjunt que l'obra posseeix.

Moltes gràcies per la publicació d'aquestes ratlles.

PERE ARTÍS

L'ORFEÓ CATALÀ

amb motiu del seu 75^è aniversari, ha volgut oferir
als seus socis i públic musical una extraordinària

AUDICIÓ POPULAR
de l'oratori de HAYDN

LES ESTACIONS

audició fragmentària

URSULA BUCKEL - JOHN MITCHINSON - FREDERICK GUTHRIE

ORQUESTRA SIMFÒNICA

Director

Mtre. LLUÍS M. MILLET

PREUS POPULARS: 30 i 15 pessetes

Diumenge, 30 octubre 1966, a les 11 del matí

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

ELS DIVENDRES DE L'ORFEÓ CATALÀ

Curs 1966-67
cicle de conferències

la música a Barcelona i la vida de l'Orfeó Català

segona i pròxima conferència

FELIP PEDRELL, CREADOR DE LA MUSICOLOGIA

per Mn. FRANCESC BALDELLÓ

Divendres, 4 de novembre, a les 8 del vespre

RUBINSTEIN

el más popular y famoso pianista de todos los tiempos efectuará un **UNICO RECITAL** en la presente temporada en Barcelona, interpretando un programa sensacional

Con el fin de facilitar a los infinitos admiradores de tan excepcional artista la adquisición de localidades para este concierto, la **VENTA DE LAS MISMAS** comenzará el día 7 de noviembre, de 5 a 8 de la tarde en la administración del **PALACIO DE LA MUSICA**.

PRECIO DE LAS LOCALIDADES: Palco de patio y del 17 al 27 de anfiteatro (sin entradas), Ptas. 2.000. Palco de anfiteatro (sin entradas), Ptas. 1.750. Butaca de patio y anfiteatro, Ptas. 350. Circular de Patio, Ptas. 300. Gradería de Patio, Ptas. 250. Butaca numerada de 2.º piso, 1.ª fila, Ptas. 250. Butaca numerada de 2.º piso de la 2.ª a la 11.ª fila, Ptas. 175. Butaca numerada de 2.º piso de la 12.ª a la 14.ª fila, Ptas. 125. Entrada general y a localidad, Ptas. 60. VENTA DE LOCALIDADES A PARTIR DEL DIA 7 DE NOVIEMBRE, de 5 a 8 de la tarde, en la administración del Palacio de la Música (tel. 222 65 94) y el día del concierto en la taquilla.

RUBINSTEIN

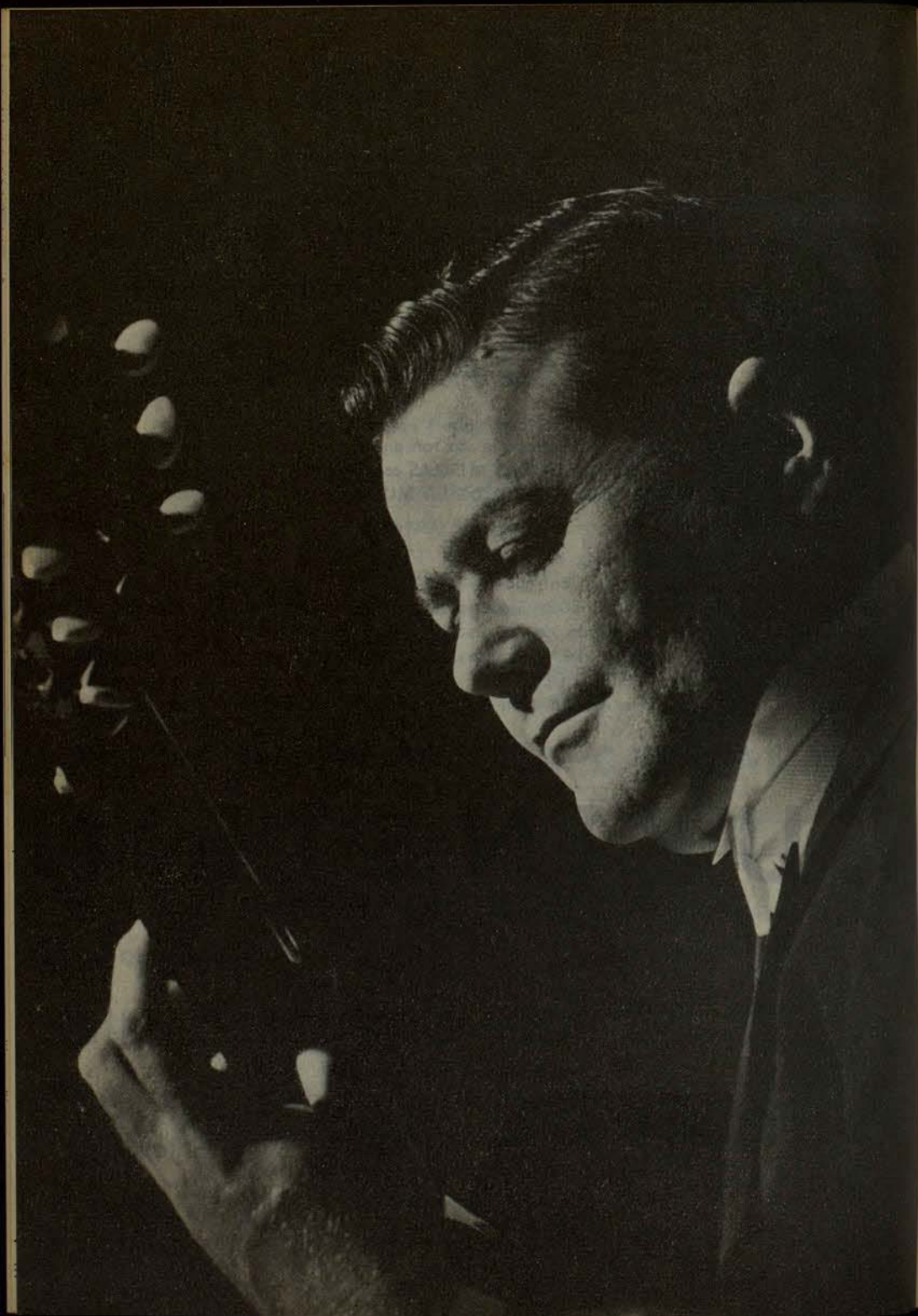
presentado por

"CONCIERTOS DANIEL"

actuará el jueves 8 de diciembre de 1966

a las 6.15 de la tarde en el

PALACIO DE LA MÚSICA

Héctor García

Guitarrista

Programa

I

ESPAÑOLETA.	GASPAR SANZ (1629-1679)
DOS MINUETOS.	JEAN PHILIPPE RAMEAU (1683-1764)
PRELUDE ALLEMANDE CHACONNE EN DO }	J. S. BACH (1685-1750)
ANDANTINO	FERNANDO SOR (1780-1834)
ESTUDIO N.º 8.	NAPOLEÓN COSTE (1806-1883)

II

PAVANA } MINUETO }	FRANCISCO TÁRREGA (1852-1909)
GRANADA } ASTURIAS }	ISAAC ALBÉNIZ (1860-1909)
DOS ESTUDIOS	EMILIO PUJOL (1886)
CANCIÓN CUBANA * (sobre el nombre de Héctor García)	M. CASTELNUOVO-TEDESCO (1895)
PEQUEÑO VALS.	MANUEL PONCE (1882-1948)

* Dedicada a Héctor García

Sábado, 12 de noviembre de 1966, a las 22.30

PALACIO DE LA MUSICA * BARCELONA

Ya está a la venta
el nuevo disco de

SOFIA PUCHE
DE MENDLEWICZ,
pianista

RODRIGO: Sonatas de Castilla
FALLA: Piezas españolas

Disco editado por
VERGARA

Pídalo a su proveedor de discos

AUDENIS

PIANOS

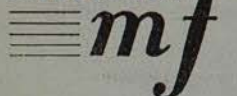
MÚSICA

INSTRUMENTS

Balmes, 116

Telèfon 215 06 45

— BIBLIOTECA CORAL

editorial

mf

Més de tres-centes partitures:

- Cançons romàntiques
- Cançons tradicionals
- Cànon
- Corals
- Himnes i Salms
- Madrigals
- Misses
- Motets
- Música folklòrica
- Música popular
- Nadales
- Negro Spirituals
- Noves cançons catalanes
- Oratoris
- Polifonia renaixentista

Soliciteu catàleg a
ARAGÓ, 60 — BARCELONA (XV)

EDITORIAL BRUGUERA

presenta

«EL PRODIGIÓS MÓN
DE LA MÚSICA»

de

Manuel Valls

los conciertos

HECTOR GARCÍA. — El día 12 de noviembre tendrá lugar en el Palacio de la Música un recital de guitarra a cargo de Héctor García, extraordinario intérprete cubano. El guitarrista Héctor García nació en La Habana, donde inició sus estudios musicales bajo la dirección del compositor Eduardo Saborit. Siguió sus estudios con Fela González en Cuba y posteriormente con Emilio Pujol, en España. Se graduó en el Conservatorio Peyrellade de La Habana y más tarde abandonó el país para alistarse en el Ejército de Liberación cubana, radicado en Miami. Tomó parte en la invasión de la Bahía de los Cochinos y fue hecho prisionero, permaneciendo encarcelado durante dos años, hasta las Navidades de 1962, que fue liberado mediante intercambio. Es profesor de la Universidad de Albuquerque (Estados Unidos), ciudad donde reside actualmente. Ha actuado en la Orquesta Sinfónica local, con la Orquesta de Cámara de Nueva Méjico y por todos los Estados del Oeste, y últimamente obtuvo un gran éxito en Los Ángeles, en el Town Hall de Nueva York, etc. Su actual gira europea le lleva a Bruselas, París, Estocolmo, Londres, Amsterdam, La Haya, etc. Este es el único concierto que ofrecerá en Barcelona con obras de G. Sanz, Rameau, J. S. Bach, F. Sor, F. Tárrega, Albéniz, Pujol, etc.

ASOCIACION DE CULTURA MUSICAL

Barcelona. Conmemoración del XXXV Aniversario

Grandes conciertos en los que actuarán, entre otros, los famosísimos:

ORQUESTA DE CÁMARA DE BERLÍN

DUO JANIGRO-DEMUS, violoncelo y piano

ROBERT CASADESÚS, pianista

ORQUESTA DE CÁMARA DE STUTTGART

Detalles e inscripciones: Vía Layetana, 113, 1.º, 2.º

Tel. 232 43 32 (de 3.30 a 7.30)

Ayuntamiento de Barcelona

IV CICLO DE TEATRO MEDIEVAL

Puesta en escena de

LUDUS DANIELIS

Drama litúrgico, totalmente cantado, de hacia el año 1200

CORAL ANTICS ESCOLANS DE MONTSERRAT
AGRUPACIÓ «AEVUM», DE VEUS FEMENINES

Con la intervención de instrumentos antiguos, a cargo de
ARS MUSICAE

SALON DEL TRONO **TINELL**

Días 10, 13, 14 y 16 de noviembre

Horario: días 10, 14 y 16, a las 22.30 noche
día 13, a las 18.30 tarde.

Localidades, en taquillas de la Pl. de Cataluña, a partir del día 3 de noviembre, y en la Pl. del Rey, los días de representación.

concursos y festivales

■ **S'AGARÓ.** Ha sido convocado el II Concurso de Canciones navideñas catalanas para el corriente año. Las composiciones habrán de ser rigurosamente inéditas, con ambiente navideño y popular. Del total de obras presentadas al concurso se seleccionarán seis, que pasarán a una final en la cual serán interpretadas por coros infantiles en audiciones ante un público asimismo infantil. Dicho público emitirá su juicio mediante sufragio. Los premios que se otorgan consisten en un primer premio de 10.000 pesetas, un segundo de 7.500 y un tercero de 5.000, que corresponderán a las tres primeras canciones elegidas; y un accésit de 2.000 pesetas, uno de 1.500 y otro de 1.000, para las restantes tres canciones. El plazo de admisión de obras finaliza el próximo día 15 de noviembre, y deben ser entregadas en Radio Barcelona, Caspe, 6, Barcelona, de 4 a 6 de la tarde, o por correo. El Jurado lo componen los maestros Lluís M.ª Millet, Juan Dotras Vila, Xavier Montsalvatge, Xavier Turull, Jaime Torrens y Elisardo Sala.

■ **VIENA.** — La cantante española Trinidad Paniagua obtuvo el segundo premio de voces femeninas en el Concurso Internacional de Ópera correspondiente a 1966, celebrado últimamente en Viena, al que concurrieron más de doscientos candidatos.

■ **SANTIAGO.** — El premio internacional de composición «Camino de Santiago» ha sido adjudicado al oratorio «Der Jakobsweg» del compositor alemán Gerard Arnoldi, i será estrenado, en el transcurso de esta temporada, bajo la dirección de Antoni Ros-Marbà.

■ **TOULOUSE.** — En el Teatro del Capitolio ha tenido lugar el concurso internacional de canto, convocado este año por trigésima vez. El jurado, presidido por Emmanuel Bondeville ha otorgado las siguientes recompensas: A) **Muje-**

res: primer gran premio, Alexandra Mitcheva (Bulgaria); segundo gran premio, Maria Kontou (Grecia); medalla de oro, Miwako Matsumoto (Japón); medalla de plata, Maria Rejmer (Polonia); Joyce Britton (Jamaica), Adriana Codreanu (Rumania); medalla de bronce, Rosemary Parton (Gran Bretaña), Josefina Cubeiro (España). B) **Hombres:** Primer gran premio: Georg Pappas (Grecia); segundo gran premio, Mugur Bogdan (Rumania); medalla de oro, Jean-Paul Caffi (Francia); medalla de plata, Ludovic Konya (Rumania), Claude Meloni (Francia).

■ **ORENSE.** — Esta ciudad española ha convocado el premio «Orense» para piano, dotado con 100.000 pesetas, que será discernido en un concurso internacional que se celebrará en 1967. El segundo premio comporta 50.000 pesetas y el tercero 25.000.

■ **VERCELLI.** — El joven pianista español Jesús González, de veinte años, natural de Gijón, y el alemán Klaus Hellving, de veinticinco, natural de Essen, han ganado «ex aequo» el primer premio del XVII Concurso Internacional de Piano «Giovanni Battista Vito», que se celebra en aquella ciudad italiana, enfrentándose a noventa y tres concursantes de diecinueve países. El concursante español ha recibido como premio un piano de cola y el ganador alemán el contrato para celebrar veintidós conciertos en Italia y otras naciones.

■ **BRUSELAS.** — El Concurso Musical Internacional «Reina Isabel de Bélgica», que se celebrará en 1968, será reservado a los pianistas. Tendrá lugar en Bruselas en el mes de mayo y está abierto a los músicos de todos los países. Los candidatos a los concursos de interpretación instrumental deberán tener diecisiete años cumplidos y no sobrepasar, en la fecha del 31 de mayo de 1968, la edad de treinta y un años.

desde pequeñitos saben que...

DANONE

es el verdadero yoghourt

PARIS. — André Malraux, ministro de Asuntos Culturales, ha dado posesión a una nueva comisión musical compuesta por Serge Baudo, Pierre Capdevielle, Marius Constant, Daniel-Lesur, Henri Dutilleux, Henri Gouin, André Jolivet, Olivier Messiaen, Michel Philippot, Henri Sauguet, Pierre Schaeffer y Robert Siohan. Los representantes de la nueva escuela han declinado el ofrecimiento. El comunicado del Ministerio que anuncia la noticia afirma: «Una nueva política de la creación musical acaba de inaugurarse de esta forma. No se hará ningún encargo a los compositores sin que una formación musical haya tomado el compromiso de ejecutarla. La suma del encargo cubrirá igualmente los gastos del material de orquesta y, en casos de déficit, los de ejecución».

MUNICH. — Hace unos días falleció en Munich Wieland Wagner, nieto del gran compositor alemán Richard Wagner. Actualmente era director del gran teatro de Bayreuth, y se dedicaba exclusivamente a la representación de las óperas en los famosos festivales del histórico teatro bávaro.

PARIS. — La Fundación Royaumont (Gollin-Lang) realiza actualmente una encuesta sobre las relaciones entre el público y la música viva, cuyo premio de composición musical 1966 ha sido adjudicado a Jacques Fortner, de Estados Unidos, por «Spring», y a Maurice Benhamou, de Francia, por «Mizmor». En el curso de una recepción ofrecida el pasado día 8 en Royaumont, en honor de las personalidades que patrocinan las actividades de la Fundación, el maestro André Marchal dio un recital de órgano, con obras de Louis y François Couperin, Clérambault, Bach, Franck y Messiaen.

MADRID. — La Biblioteca del Conservatorio de Madrid, recientemente instalada en el Teatro Real, cuenta con más de 100.000 volúmenes dedicados a la música, entre los cuales se encuentran libros del siglo XVI, procedentes del Monasterio de Santiago de Uclés; entre éstos hay más de medio centenar, todos de música, de comienzos de la imprenta, entre los años 1532 y 1592. Hay también libros del siglo XVII, muy curiosos, franceses algunos de ellos; primeras ediciones dedicadas, de Verdi, Falla, Puccini, Bretón y otros; partituras originales, manuscritos de piezas de clavecín de Scarlatti, Haendel; piezas de Arrieta, Chapí, Albéniz, Bizet, Saint-Saëns, Gerónimo Giménez.

MALLORCA. — La «Fundación March» ha subvencionado con más de medio millón de pesetas la importante obra que está realizando el padre Ginard Bauzá, T. O. R., relativa a un «Cancioner popular» de Mallorca, en el cual ya lleva catalogadas más de 40.000 canciones de aire popular, que abarcan la tradición melódica de diferentes pueblos de la isla.

MUSICA PIANISTICA ESPANOLA INTERPRETADA POR SOFIA PUCHE

Los que venimos siguiendo de cerca las actividades concertísticas y la evolución de Sofía Puche, jalonadas por galardones tan preciados como el Premio «María Barrientos» y el Premio extraordinario de piano «Ciudad de Barcelona» y por actuaciones en España y en casi toda la Europa occidental, que se cuentan por éxitos y han cimentado el prestigio de que goza, hemos podido comprobar repetidamente, dentro de lo universal de su capacidad de intérprete, su predilección por los románticos; su solícita dedicación a los compositores catalanes; su específica identificación con la música española y de un modo especial su inconfundible estilo al traducir la música de Rodrigo y de Falla.

De estos dos compositores acaba de grabar Sofía Puche, para «Vergara» (disco 764-TL, de 33 r.) varias piezas pianísticas que merecen un comentario, siquiera sea breve, por el interés que encierran las obras y por la calidad de la interpretación.

Se trata de las cinco «Sonatas de Castilla» de Joaquín Rodrigo y de las «Cuatro piezas españolas» («Aragonesa», «Cubana», «Montañesa» y «Andaluza») de Manuel de Falla.

Casi medio siglo separa las dos caras de esta grabación que, sobre el denominador común de música española, presenta dos numeradores de espíritu y expresión completamente distintos: un

Falla de 1907, en «viaje de ida», que todavía no ha escrito «La Vida breve», ni los «ballets», ni «El Retablo de Maese Pedro» y que se busca y se encuentra a sí mismo, en un pensar español esotérico — antipandereta — y en un decir pianístico bisectriz del ángulo recto Albéniz-Granados; y un Rodrigo de 1950 que, inversamente, está ya de regreso de sus creaciones más representativas: «Zarabanda lejana», «Concierto de Aranjuez» y «Preludio al gallo matutino» y empieza a adentrarse en un área que bien podría ser la primera antesala de un expresionismo españolizado.

A las dificultades intrínsecas que presenta la mecánica pianística de esas nueve piezas — si es que para Sofía Puche pueden existir tales dificultades — se suma, como consecuencia de la diversidad estética producida por la vecindad de dos sensibilidades tan distintas y, dentro de ellas, de piezas dispares en intención y en realización técnica, la dificultad de traducirlas fielmente sin que los factores grávidos de su españolidad y del personal estilo de la ejecutante, lleguen a unificarlas, alterando sus propios coloridos y relieves, para convertirlas en eslabones iguales de una cadena.

El gran mérito de Sofía Puche, al grabar estas piezas de Rodrigo y de Falla, consiste no sólo en la claridad expositiva, en la diafanidad de la dic-

ción, en la riqueza de sutiles matices y en el nervio y vigor con que dibuja los ritmos, características, todo ello, de su acusada personalidad de intérprete que es fusión de virtuosismo austero y de temperamento vehemente, sino de cómo ha sabido enfocar y ha logrado individualizar las diversas «instantáneas» sonoras de ese panorama hispánico, de manera que cada una de ellas conserve su cerrada esfericidad.

Porque en Rodrigo, la acidez de la primera Sonata; la gravedad casi litúrgica de la segunda; la agilidad picante de la tercera; el delicioso arcaísmo de la cuarta y la gracia optimista de la quinta, y en Falla la reciedumbre de «Aragonesa»; la antillana volubilidad de «Cubana»; el frescor vital de «Montañesa» y la vivacidad y el donaire líri-

co de «Andaluza», están magistralmente logrados por Sofía Puche, como si para cada pieza la artista poseyese un temperamento distinto, sincronizado con el espíritu e intención que traduce.

La ductilidad y el sentido del color de que está dotada la intérprete, son los vehículos que permiten al oyente realizar con este disco un delicioso viaje por España en sonidos, no sólo a través de sus tierras, sino a través de cincuenta años que implican un nuevo modo de sentir, comprender y expresar, personificados en dos compositores españoles, Falla y Rodrigo, con los que Sofía Puche se identifica plenamente y de los que resulta una intérprete realmente idónea.

A. MENÉNDEZ ALEYXANDRE

JORQUERA Hnos.

Iberia Musical

INSTRUMENTOS - TALLER ESPECIALIZADO - ESTUDIOS TECNICOS
PIANOS - ARMONIUMS - ORGANOS

ASESORES TECNICOS Y AFINADORES DE PALACIO
DE LA MUSICA, JUVENTUDES MUSICALES Y OTRAS
IMPORTANTES ASOCIACIONES DE CONCIERTOS

Calle Copons, 2 (Frente Catedral) - Teléfono 222 77 74 - BARCELONA-2

XI GRAN PREMIO DEL DISCO 1966

El 8 de octubre, Día del Disco, se dio a conocer el resultado del XII Gran Premio del Disco 1966 otorgado por la Revista Ondas y Radio Barcelona.

El Jurado que otorgó los premios estaba compuesto por los siguientes miembros: D. Juan Dolras Vila, por la Sociedad General de Autores de España; D. Pedro Voltes Bou, Director del Instituto Municipal de Historia; D. Manuel Tarín Iglesias, Director de la Revista «Ondas»; D. José Luis Surroca, Director de la Emisora Radio Juventud, La Voz de Cataluña; D. Jaime Torrents G. de Pando, Jefe de Programas y Emisiones de Radio Barcelona; D. Pedro Casadevall, Presidente del Hot-Club de Barcelona; D. Carlos Marimón, Crítico de Discos, y D. Raimundo Tort, que actuó como Secretario. Los discos premiados han sido:

MÚSICA DE CÁMERA

C. F. M. BACH, 6 Sonatas para flauta y clave. J. Rampal, flauta. R. Veyron-Lacroix, clave. (Belter)

MÚSICA DE CÁMERA PARA ORQUESTA

J. S. BACH, El Arte de la Fuga. Orquesta de Cámara de la Radio del Sarre. Dirección: Karl Reistempart. (Erato).

MÚSICA SINFÓNICA

ROBERT GERHARD, Sinfonía n.º 1 y Danses de Don Quixot. Orquesta Sinfónica de la BC de Londres. (EDIGSA - HAMC)

ÓPERA

VERDI, Rigoletto. Scotto, Cossotto, Bergonzi, Dieskau, Vonvo. Orquesta y Coros del Teatro de la Scala de Milán. Dirección: Rafael Kubelik. (D. G. G. - SLPM)

FRAGMENTOS DE ÓPERA

MONTSERRAT CABALLÉ, Árias de Ópera. Orquesta Sinfónica de Barcelona. Dirección: C. F. Cillario. (Vergara)

MÚSICA DE CONCIERTO

NICANOR ZABALETA, Conciertos para Arpa y Orquesta de Eichner. Wagenseil, Ditterdorf y Adagio y Rondó en Do menor, de Mozart. Nicanor Zabaleta, arpa. Orquesta de Cámara Paul Kuentz. (D. G. G.)

ORATORIOS Y CANTATAS

J. S. BACH, La Pasión según San Mateo. Haefliger, Engen, Fahberg, Proehsl, Seefried, Töpper, Dieskau. Coro de Munich. Dirección: Karl Richter. (ARCHIV - APM)

GREGORIANO

Responsos de Sábado Santo. Coro de Monjes de la Abadía de San Pedro de Solesmes. Dirección: Joseph Gajard.

ÓRGANO

J. S. BACH, Tocata y Fuga en Fa mayor. Preludio y Fuga en Fa menor. Pasacalle en Do menor. Preludio y Fuga en Do mayor. Preludio y Fuga en La mayor. Helmut Walcha, órgano. (D. G. G.)

PIANO

JOAQUÍN TURINA, Obras para piano. Alicia de Larrocha, piano. (Hispanavox)

GUIARRA

CASTELLNUOVO-TEDESCO, Cinco piezas de Platero y Yo. Obras de Frescobaldi, Donostia, Debussy, Weiss y Sor. Andrés Segovia, guitarra. (Decca)

PREMIO A LA MÁS EXTRAORDINARIA REALIZACIÓN FONOGRAFICA

WAGNER, El Ocaso de los Dioses. Nilson, Windgassen, Neidlinger, Frick, Watson, Dieskau, Ludwig, etc. Coros de la Ópera del Estado de Viena. Orquesta Filarmónica de Viena. Dirección: Georg Solti. (Decca)

PREMIO AL MEJOR DISCO DE UN AUTOR ESPAÑOL

MANUEL DE FALLA, El sombrero de tres picos. Orquesta Philharmonia. Victoria de los Ángeles. Dirección: Rafael Frühbeck. (La Voz de su Amor)

FOLKLORE

LA MOIXIGANGA DE SITGES. Coblá Barcelona. Dirección: Antoni Ros Marbá. (Columbia)

MÚSICA RELIGIOSA CON CARACTERÍSTICAS AUTÓCTONAS

PAUL HORN, Suite de jazz sobre textos de la Misa. Arreglos y dirección: Lalo Schifrin. (RCA - LPM)

JAZZ. INTERPRETES ESPAÑOLES

THE PICK OF PARKER. Charlie Parker e intérpretes varios. (Verve)

JAZZ ACTUAL

MINGUS, MINGUS, MINGUS..., Charlie Mingus y su Orquesta (Impulse)

NEGRO ESPIRITUALES

MARION WILLIAMS, acompañada por los Sters of Faith. (Disophon)

MAHLER

Sinfonía n.º 1 en Re Mayor

Orquesta Sinfónica de Londres

Director: GEORG SOLTI

DECCA S x L 6113

Todo lo que parece sobrevivir de las obras de juventud de Mahler, aparte de algunos apuntes fragmentarios, es un movimiento inicial completo de un Cuarteto para Piano en «La» menor (que se interpretó por vez primera en la estación de radio WBAI de Nueva York en 1962) y tres canciones completas con acompañamiento de piano: «Im Lenz», «Winterlied» y «Maitanz im Grünen» (que permanecen en manos privadas y aguardan todavía el estreno). Hay también una desechada primera parte de la cantata «Das klagende Lied» (la primera de las obras publicadas de Mahler que se compuso); ésta se estrenó en Radio Brno en 1934. Pero no se ha descubierto prueba alguna de que Mahler abordara la composición sinfónica durante su juventud.

Sin embargo, parece cierto que la primera sinfonía publicada de Mahler—N.º 1 en «Re»—no puede haber sido la primera que él compuso. Se habla de una sinfonía que fue ensayada por la orquesta de los estudiantes del Conservatorio vienés, mientras el propio Mahler estudiaba aún allí; de tres movimientos de una juvenil sinfonía en «La» menor (el tiempo final estaba al parecer completo en la mente del joven compositor, pero éste nunca lo trasladó al papel); de una temprana «Sinfonía Nórdica»; y de «otras dos sinfonías». Se ha supuesto durante mucho tiempo que éstas y otras producciones sinfónicas de la adolescencia de Mahler fueron destruidas por el mismo compositor; pero existen razones para creer que algunas de ellas, por lo menos, sobrevivieron a la muerte de Mahler, acaecida en 1911.

En 1938, el distinguido biógrafo de Mahler, Paul Stefan, quien había conocido al compositor, escribió un artículo para la revista «Musical America» (edición del 10 de abril). En dicho artículo, Stefan declaraba que el gran director y protegido de Mahler, Willem Mengelberg, le reveló haber descubierto los manuscritos de «cuatro sinfonías completas de la adolescencia de Gustav Mahler» en los archivos de la familia Weber, residente en Dresde (Mahler intimó con los Weber durante los años 1886-88); y que él ya las había ejecutado al piano con el compositor Max von Schillings durante una sesión que se prolongó toda una noche. Stefan se refería a todo esto como cosa ocurrida «hace algún tiempo»—tuvo que ser antes de 1923, año en que murió Von Schillings—, pero nada más se ha vuelto a oír de estas sinfonías. Stefan falleció en 1943 y Mengelberg en 1951—ambos antes del repentino interés que por la música de Mahler se despertó en los años cincuenta—y hasta ahora han fracasado los intentos de averiguar el paradero de los manuscritos, lo cual no es de extrañar en una Alemania que tantos cambios ha sufrido durante la

guerra y la postguerra. Es posible que fueran destruidos por la entonces Baronesa von Weber (quien también es hoy difunta), pues según Stefan ella había prometido a Mahler evitar que las sinfonías en cuestión fuesen interpretadas jamás.

Las partituras de la juventud de Mahler revelarían, en primer lugar, los pasos que él dio antes de llegar a escribir para una orquesta tan nutrida. Richard Strauss, en «Don Juan», su primera obra maestra (estrenada, también bajo la dirección de su compositor, sólo nueve días antes que la Primera Sinfonía de Mahler), se conformó con el habitual triple viento-madera, cuatro trompas, tres trompetas, tres trombones y tuba grave. Bruckner, en su Séptima Sinfonía de cuatro años antes, había llegado a emplear las cuatro trompas extras doblando a tubas tenores que Wagner usara en «El Anillo»; pero de no ser por esto se hubiera contentado con los elementos normales, incluso con el modesto «doble» viento-madera de vieja tradición. Parece haber sido Mahler quien primero empleó prácticamente la orquesta completa de «El Anillo» de Wagner para una obra sinfónica—viento-madera «cuádruple» «ocho» trompas (pero no doblando a tubas tenores, como lo hicieran Wagner y Bruckner), cuatro trompetas, tres trombones y tuba grave—, requiriendo también un segundo timbalista. Mahler lo hizo, desde luego, no para conseguir la solemnidad de Bruckner o la suntuosidad de Strauss, sino para obtener esa claridad casi ofensiva—viento-madera estridente, trompas vociferantes, metal satírico—que es la esencia de su estilo orquestal.

Podríamos asimismo esperar que las sinfonías escritas por Mahler en sus tiempos de estudiante nos ilustrasen sobre los orígenes de las asombrosas innovaciones estilísticas que este compositor aplicó a la sinfonía. Además, estudiando esas partituras desaparecidas, tendríamos la posibilidad de observar el desarrollo del formidable dominio estructural que permitió a Mahler integrar tal masa de elementos heterogéneos en un todo sinfónico, y particularmente su facultad para insertar dos tonalidades violentamente contrastadas sin detrimento de la forma. La música salvajemente desesperada en «Fa» menor que irrumpe en la pastoral genialidad en «Re» mayor del movimiento inicial de la Primera Sinfonía, y que se hace cargo por completo de la primera mitad de su eventualmente triunfante tiempo final en «Re» mayor, presenta un conflicto tonal de tipo esquizofrénico que sólo está resuelto gracias a la firmeza de la estructura. Tal fenomenal poder arquitectónico en una primera sinfonía, demuestra un duro aprendizaje durante el cual Mahler pudo bien haber escrito cuatro obras sinfónicas.

guía de conciertos

FECHA	LOCAL	CONCIERTO
OCTUBRE		
28 vier. 21.30 h.	Palau	Orfeo Català. Orquesta Sinfónica. Ursula Buckel, soprano. John Mitchinson, tenor. Frederik Guthrie, bajo. Dir.: Lluís M. Millet. «Les Estacions», Haydn . (75 aniversario Orfeo Català.)
29 sáb. 22.15 h.	Palau	Orquesta Sinfónica de la R.T.V. Española. José L. García Asensio, violín. Dir. Enrique García Asensio. Obras de Mozart, Soler, Ravel, y Ruveltas .
30 dom. 11 h. matinal	Palau	Concierto popular. Orfeo Català. Orquesta Sinfónica. Solistas: Ursula Buckel, soprano. John Mitchinson, tenor. Frederik Guthrie, bajo. Dir. Lluís M. Millet. Fragmentos de «Les Estacions». (75 aniversario Orfeo Català.)
18.30 h.	Palau	Orquesta Sinfónica de la R.T.V. Española. Carlos Santos, piano. Dir. Antoni Ros Marbà. Obras de Benguerel, Bartok, Brahms .
31 lun. 22.15 h.	Palau	Orquesta Sinfónica de la R.T.V. Española. Gisèle Bobillier, soprano. Coral Sant Jordi. Dir. Igor Markevitch. Obras de Wagner, Berg, Ravel .
NOVIEMBRE		
1 mart. 17.30 h.	Palau	Orfeo Català. Orquesta Sinfónica. Solistas: Ursula Buckel, soprano. John Mitchinson, tenor. Frederik Guthrie, bajo. Dir. Lluís M. Millet. «Les Estacions», Haydn . (75 aniversario Orfeo Català.)
3 juev. 23 h.	Palau	I Festival Internacional de Jazz de Barcelona. Dave Brubeck Quartet.
4 vier. 23 h.	Palau	I Festival Internacional de Jazz de Barcelona. Max Roach Quintet & Sonny Rollins.
5 sáb. tarde: 19 h. noche: 23 h.	Palau	I Festival Internacional de Jazz de Barcelona. Bud Freeman & Alex Welsh Orchestra. Upton Swing all-Stars.
6 dom. tarde: 19 h. noche: 23 h.	Palau	I Festival Internacional de Jazz de Barcelona. Tete Montoliu Trio. Strud Gilberto & Stan Getz Quartet.
Días 7, 8, 9, 10 y 11, a las 10 h.	Palau	I Concierto del V Ciclo para la iniciación musical de los escolares. Orquesta de Cámara. Dir. J. M. Franco Gil.
11 vier. 22.30 h.	Palau	Forum Musical. Solistas de Tübingen, presentado por Instituto Alemán de Cultura. Obras de J. S. Bach, Telemann, Mozart, Bela Bartok .
12 sáb. 22.30	Palau	Héctor García, guitarrista. Obras de Sanz, Rameau, J. S. Bach, Sor, Coste, Tárrega, Albéniz, Pujol, Castelnuovo, Ponce .

GUIA MUSICAL

Temporada 1966-67. 28 octubre 1966. Núms. 3-4.

Edición de 8.000 ejemplares.

Editado por Palau de la Música Catalana - Departamento de Publicidad.

NOTA IMPORTANTE: La redacción de GUIA MUSICAL publicará en esta sección la noticia de todos los conciertos que se celebran en Barcelona. Rogamos a los organizadores el envío de programas y cuantas noticias crean interesantes para su inserción en estas páginas.

CIN! CIN! CHIN! CHIN! CINZANO

el
brindis
de
la
amistad

CINZANO
VERMOUTH

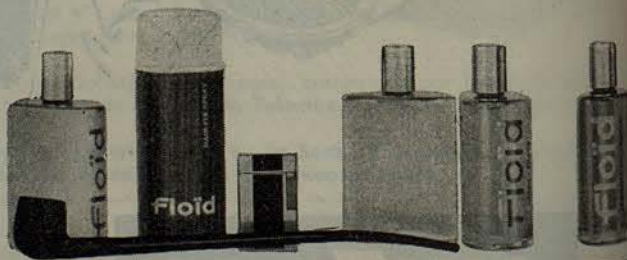
ALAS BARCELONA

120
millones de
hombres en más
de 50 países
usan los famosos
productos Floïd

En el mundo entero, el hombre elegante recurre a los mejores productos, tanto para su satisfacción personal como por la impresión que desea causar de hombre impecable.

FLOÏD, tan conocido por su acreditado AFTER-SHAVE, ideal para después del afeitado, ha creado además la mejor serie que existe de perfumería para caballero. La base científica unida a los mejores componentes naturales garantiza la calidad de los productos FLOÏD.

Se obtienen en sus dos series
Internacional
y Luxe

Floïd en Europa:

ALEMANIA - AUSTRIA - BELGICA - ESPAÑA - FINLANDIA
FRANCIA - GRAN BRETAGNA - GRECIA - HOLANDA - ITALIA
NORUEGA - PORTUGAL - SUECIA - SUIZA

Floïd

after-shave lotion
foam after-shave spray
electric pre-shave lotion
electric pre-shave spray
foam shaving-cream spray

hair tonic lotion
hair-fix & spray
cologne for men
deodorant-spray
toilet-soap